эз. татар
зала 7 36
шкафъ
полка 4 № 878.

اخلاق رساله‌سی

وهم

فروض معتقدات رساله‌سی

ودخی

احادیث قدسیه‌دن موعظه‌لردرکه

اوچ رساله‌دن عبارت بر کتابچقدر بالالارننك کونکلینه ضبط
قیلدرمق اوچون منفعتلی بر اثردر

عبد القیوم ملا عبد الناصر اوغلی‌ننك مؤلفاتندان

سنه ۱۳۵۷

قزان

بو کتاب قزان اونیویرسیتیتی‌ننك طبع خانه سنده باصمه
اولنمشدر قزان اویازی توبن آیشی آولی‌ننك اسماعیل نجم الدین
اوغلی شمس الدینف‌ننك خراجاتی ایلان ۱۹۰۱ نچی یلده

КАЗАНЬ.
Типо-литографія Императорскаго Университета.
1901.

28/IX-51 № 195

Из фондов Российской национальной библиотеки

Татар.
3-4689

اخلاق رساله‌سی

وهم

فروض معتقدات رساله‌سی

ودخی

احادیث قدسیه‌دن موعظلردر

اوچ رساله‌دن عبارت بر کتابچقدر بالالارننك کونکلینه ضبط قیلدرمق اوچون منفعتلی بر اثردر

عبد القیوم بن ملا عبد الناصر اوغلی‌ننك مؤلفاتندان

سنه ١٣٥٧

قزان

بو کتاب‌ننك باصمه‌سینه رخصت بیرلدی سانکت پیطربورغده ٢٧ نچی نویابرده ١٩٥٥ نچی یلده

بو کتاب قزان اونیویرسیتیتی‌ننك طبع خانه‌سنده باصمه اولنمشدر قزان اویازی توبان آیشی آولی‌ننك اسماعیل نجم الدین اوغلی شمس الدینف‌ننك خراجاتی ایلان ١٩٥١ نچی یلده

Дозволено цензурою. С.-Петербургъ, 27 Ноября 1900 г.

КАЗАНЬ.
Типо-литографія Императорскаго Университета.
1901.

Из фондов Российской национальной библиотеки

بسم الله الرّحمن الرّحيم

اما بعد بلکل که اوغل دنیاده علم استامکدن مقصود سعادت دارین کا ایرشمکدر لکن نی قدر عالم بولسانکده کونکلنکدن اخلاق ذمیمه نی و یامان فعل لرنی چقاروب اول کونکلنکنی اخلاق حمیده بلان وافعال حسنه بلان زینتلاماسانک هنوز سعادت دارین کا ایرشه آلمای سن چونکه کونکل پادشاه در باشقه اعضالار رعیت منزلنده در - اکر کونکلنک دورست بولسه باشقه اعضالارنک دخی صحت وعافیتده بولورلار - واکر کونکلنک بوزوق بولسه همه اعضالارنک بوزوقدر - آدمده آلتمشلاب بوزوق ویامان خلقلار باردر آلارنی اخلاق ذمیمه دیرلر - دخی ده اول اخلاق ذمیمه لرکا مقابل ینه یتمش دن زیاده یخشی ومقبول خلقلار باردر آلارنی اخلاق حمیده دیب آتالادر - ایمدی ممکن قدر اجتهاد قیل که اول یاراماس فعل لرنی اوزنکدن کیتاروب ایذگو خلقلار بلان متصف بولغای سن آلارنی سنکا برام برام بیان قیلایم قولاق صال ای اوغل *

الکفر

کفرننک اصل معناسی حق اش کا وحق سوزکا قاروشمق معناسینه در حق دین دن

Из фондов Российской национальной библиотеки

دونکان کشینی کافر بولدی دیرلر - کافر بولو جمیع اخلاق ذمیمه‌ننک اینک یاوزراغی واولوغراغی در بیك مذموم فعل‌در ٭

الریاء

ای اوغل بلکل که ریا اصلده اوزین اوزی کورساتو معناسینه‌در وشریعتده آخرت عملی بلان دنیا فایداسین اراده قیلمقنی ریا دیرلر - اما بو ریا دیکان بر فعل مذموم‌در که کوب خصوصلارده واقع بولور عبادتده وکیومده صالومده یوروشده توروشده - مثلا ضورچالما آق کیوم آق کلاپوش کیمك کبك - دخی ملاء ناس‌ده امر معروف ونهی منکر ونصیحت کبك نرسه‌لر بارده ریادر یامان خلقدر ومذموم صفتدر صاقلانا کور ای اوغل حتی ریانی کفرکا تشبیه قیلمشلاردر حرام فعلدر ریا ایاسی عذاب الیمکا مستحق بولور قیلغان عمللری باطل‌در - وبو ریاننك دخی ضدی باردر - ریاننك ضدی اخلاص‌در - عملده وعبادتده فقط الله تعالی‌ننك راضیلغی اوچون دیب اخلاص بلان عمل قیلمقدر اصلا طاعت وعبادتدن دنیا فایداسین قصد قیلورغه یاراماس بس عبادت قیل شول کیفیتده که گویا الله تعالی‌نی کوراسن - هر بر عمل‌ننك مقبول بولمقی اخلاص‌قه موقوفدر بس اخلاص دیکانمز بر ممدوح صفتدر ٭

الکبر

کبر اولوغلانو وهوالانو معناسینه‌در - هر خصوصده اوزین کشیدن آرتوق کورمك‌در مثلا علمده وعملده وجمالده وتقوالقده ومالده وهر بر خصوصده تکبرلك وهوالانو حرامدر ومذموم فعلدر وهر مذهبده حرامدر وتکبرلکنی ماقتاغان مذهب یوقدر - تکبرلك قیلغوچیلار اوجماحقه کرماسلر پیغمبر علیه السلام آیتدی براوننك کونکلنده توزان قدری گنه تکبرلك بولسه‌ده اوجماحقه کرماس دیدی ای اوغل تکبرلك الله تعالی قاشنده‌ده وبنده قاشنده‌ده مذموم اشدر صاقلانا کور آلچق بول کچی کونکللی بول - تکبرلك‌ننك ضدی تواضع لقدر وآلچقلقدر بو بر ممدوح صفتدر - بر کمسنه خدا رضالغینه تواضع لق قیلسه الله

Из фондов Российской Национальной библиотеки

تعالی آنی اعلا درجه‌لرکا کوتارور وبر کمسنه تکبرلك قیلسه الله تعالی آنی اسفل سافلین‌کا قویار دیدی *

البدعة

دین‌ده وعملده پیغمبر علیه السلام‌دان صونك پیدا بولغان نرسه‌نی بدعت دیرلر واول‌نرسه‌نی پیغمبرعلیه‌السلام وهم صحابه‌لرقیلمادیلار وقیلونکز دیب امرده قیلمادیلارکه مذموم فعلدر وحرام اش‌در - پیغمبر علیه السلام آیتدی الله تعالی بدعت ایاسی‌ننك نمازین روزه‌سین وهربرفرض عبادتلرین قبول ایتماس دیدی - بدعت‌ننك ضدی سنت‌در یعنی پیغمبر علیه السلام وهم صحابه‌لر قیلغان اش‌در اهل السنة والجماعت‌ننك اعتقادیدر - پیغمبر علیه السلام‌غه ایارمك‌ننك فرضلغی قرآن بلان ثابت‌در نه عبادتده ونه عادتده پیغمبردن غیرکا ایارمك جائز توکلدر (قال الله‌تعالی وما اتیکم الرسول فخذوه الی آخره) دخی پیغمبر علیه السلام آیتدی امتم‌ننك فسادی وقتنده براومنم سنتیمه تمسك قیلسه یوز شهید ثوابی آنكار بولور دیدی *

الحسد

کونلاشمك وکونچیلك قیلمق معناسنده‌در - کشی‌ننك کونکلنده کونچیلك بولسه اوزینه برعلاج‌سز یعنی تریلماس آورودر - شریعتده کونچیلك دیب آیته‌لر الله‌تعالی‌ننك براوکا بیرکان نعمتین آندان کیتسه ایدی‌دیب اراده قیلمقدر - کونچیلك دخی اخلاق ذمیمه‌ننك اولوغسی‌در چونکه کونچیلك‌سببلی ینه آندان نی قدر اخلاق ذمیمه‌لر صادر بولمق ممکندر - پیغمبرعلیه‌السلام (الحاسد لا یدخل الجنة) دیدی - ایذگو عمل‌لرننك ثوابین جویار براوننك کونکلنده کونچیلك بولسه غیبت نمیمه سب شماته آنده بولمق لازمدر - کونچیلك‌ننك غیرلرکا ضرری‌نیه‌در شوننك اوچون الله‌تعالی کونچیلك قیلغوچیلارننك شرندن استعاذه قیلمق بلان بیوردی - حسدننك ضدی نصیحتدر یعنی هر کم‌کا ایذگولکنی اراده قیلمقدرکه ممدوح صفتدر *

البخل

Из фондов Российской государственной библиотеки

البخل

ای اوغل صارانلق اوقاتی بار کمسنه‌کا حرامدر ومذموم فعل‌در - صارانلق وهم یاوز خلق اصلا مؤمن کمسنه‌ده بولماس - براوده صارانلق ده بولسه هم خلقی ده یامان بولسه اول کمسنه‌نی کامل مؤمن دیب آیتوب بولماس - شرعا بیرو واجب بولغان برده صارانلق قیلوب بیرماسلك صارانلقدر - مثلا کیراك علمدن بولسون کیراك مالدان وکیراك غیر نرسه‌دن - اوزندن اوزی قزغانمق اشد صارانلقدر کتابده مونی لئامت دیب آتالور - تیوش اورونده صارانلق قیلمق بیك یامان فعل‌در ومذموم اش‌در صاران کشی وایذ گولکی بلان کشی‌کا منت ایتکوچی کشی اوجماح‌غه کرماس دیدی پیغمبر علیه السلام - صارانلق حقنده بیك کوب سوزلر باردر ای اوغل اوزنك کتابلاردان قاراغای‌سن - صارانلق‌ننك ضدی جوماردلقدر ومحدوح صفتدر جوماردلارغه الله تعالی‌ننك کوب وعده‌لری باردر *

الاسراف

کیراکماس اورونلارغه یوق یرلرکا آقچه وغیر نرسه‌لر صرف قیلونی اسراف دیرلر بزننك چه آرم نرم اینودر شرعا منع قیلونغان اورونلارغه بیرودر کیراك آقچه‌دان وکیراك غیر نرسه‌دن بولسون - اسراف قطعا حرامدر بیك مذموم اش‌در پیغمبر علیه السلام آیتدی اسراف ایاسی شیطان‌ننك قرنداشی‌در - دخی قرآنده (فان المبذرین کانوا اخوان الشیطان) کیلمشدر - ای اوغل اسرافدن صاقلانا کور - شهرمزده اسراف‌ننك اورونلاری بیك کوبدر الله تعالی توفیق بیرسون - اسراف ایاسی شیطان‌ننك قرنداشی بولسه شیطان‌ننك قرنداشیده شیطاندر اسراف‌ننك مذموم فعل بولمقینه اوشبو کفایه‌در - اسراف حرام بولوننك حکمتی نیدر بلاسن‌مو ای اوغل - آننك اوچون مال الله تعالی‌ننك نعمتی‌در ایکی دنیاننك سعادتلرین تابمق اوچون بر قورال منزلنده‌در چونکه دنیا آخرت‌ننك مزرعه‌سیدر که مال بلان آخرت دولتی تابولادر دنیا ترکلکی مال بلان منتظم بولادر - مال بلان حج قیلونادر مال بلان جهاد قیلونادر - بدن‌ننك قوّتی مال بلان‌در - بدن دیکانمز کذلك عبادت قورالیدر - رزق - کیوم -

ИВ фондов Российской национальной библиотеки

توورا توورغان یرمال بلان حاصل بولادر ـ مال بلان سؤال دن صاقلانولادر ـ مال بلان صدقه بیروچیلر درجه‌سین تابولادر قرنداش روغ‌ننك کونکلی مال بلان تابولادر فقیرلرننك حاجتی مال بلان ادا قیلونادر ـ مسجدلر مدرسه‌لر کوپرلر خلق فایداسی اوچون مال بلان ادا قیلونادر بس مونداین یخشی اشلرکا قورال بولغان نرسه‌نی حرام یرلرکا ونامشروع اورونلارغه نیك آرم ایته‌سن ای اوغل صاقلان *

النفاق

ایچی طشینه موافق بولماغان کشینی وسوزی فعلینه موافق بولماغان کشینی منافق دیرلر بیك یامان خلقدر وحرام اش‌در ـ نفاق قلبی دیرلر طشندان مؤمن صورتنده اما ایچنده کفر گیزلنمش‌در ـ نفاق قولی دیرلر طشندان دوستلق اظهار قیلور ایچندن دوشمان بولوب یوررکه اخلاق ذمیمه‌ننك اولوغسی‌در نفاق‌دان اجتناب لازم‌در ای اوغل (ان المنافقین فی الدرك الأسفل) *

النمیمة

نمیمه ونمامچیلق سوز یورتمك معناسینه‌در مثلا فلان کشی سننك حقنکده فلان دیب آیته دیب کیلوب سویلامکدر ـ حرام اش‌در ومذموم فعل‌در الله تعالی منع قیلمشدر ن والقلم سوره‌سنده قارا ـ دخی پیغمبر علیه السلام آیتدی نمام اوجماحقه کرماس دیدی ـ نمامچیلق حقنده قورقنچلی سوزلر بیك کوبدر ای اوغل صاقلان ـ غیبت ونمامچیلق روزه‌نی آچا توورغان نرسه‌لردر *

العجب

اوزی‌ننك عملینه اوزی‌ننك ایسی کیتمك یعنی باقچی من نینداین یخشی عمل قیلدم لا باصا دیب اوزی‌ننك قیلغان عملین اولوغ‌غه صایمق ـ بو دخی حرام‌در ومذموم‌در فقط نادانلقدر ـ عبادتم سببلی من اوجماحقه کرورمن یا که کسبم سببلی منم رزقم کیله‌در دیب اوزینه عجب توتادر بلمایدرکه همه نرسه الله تعالی دندر *

الغیبة

Из фондов Российской Национальной библиотеки

الغيبة

براونی آرتنده سویلامك معناسینه‌در - یعنی بر کشی ننك آرتنده اوزینه آیتورکا وسویلارکا یارامی تورغان اش نی غیر کشی کا سویلامکدر که مخاطبنکا معلوم کشی حقنده فلان کشی فلان ایته فلان اشنی قیلا دیب براوکا سویلارسن مونی غیبت دیرلر حرام اش‌در ومذموم فعلدر وقطعا حرامدر قرآنده منع قیلدی الله تعالی (ولا یغتب بعضکم بعضا) دیدی براونی غیبت قیلمق آننك ایتین آشامق بلان برابردر اجتناب لازمدر ای اوغل *

البهتان

غیبت دنده بیکراك یامانراق فعل‌در بهتان دیرلر براوحقنده اول کشی ده بولماغان اش نی آیتوب یالغان غیبت سویلامکدر اشد حرام اش‌در موننك گناهسی توبه بلان کیچولمایدر تاکه ایاسین راضی قیلمای توروب توبه‌سی قبول بولمایدر اجتناب قیلغای‌سن ای اوغل *

الکذب

یالغانچیلق قطعا حرامدر ومذموم اش‌در یالغانچیغه الله تعالی عذاب الیم وعده قیلدی - پیغمبر علیه السلام آیتدی براو یالغان سویلاشسه فرشته آندان بر میل یراق قاچار دیدی - خصوصا اشد حرامدر یالغان گواه‌لق بیرو ویالغان اش اوچون آنط ایتو (اشد البهتان شهادة الزور وهو اکبر الکبائر) کذب ننك ضدی صدقدر یعنی توغرولقدر - توغرولق اینگولك کا تارتور واینگولك جنت کا تارتور *

الشماتة

ای اوغل شماته دیب آیتورلر اخلاق ذمیمه ننك‌ده اینك یاوزراغیدر بر دوشماننك ننك ضررینه - بلا وقضاسینه - وقایغو وخسرتینه آلای‌مو آنکار شول کیراك کوبدن شولای کیراك ایدی دیب سونمك وشادلانمق‌در کشی ننك

قایغوسینه سۉنمك اشد حرامدر - پیغمبر علیه السلام موندان منع قیلدی واثلهدن روایت قیلنور طریقهٔ محمدیهده اول حدیث باردر *

التمرد

تمرد وابا - باش تارتو وقارشولق ایتو معناسینهدرکه اوزندن اولوغ کمسنهلرننك وعظین ونصیحتین قبول ایتماس سزلك در - تمرد قیلوننك سببی بودرکه من اوزمده سننك چاقلی بلامن سننك وعظنك منکا کیراك توکل دیب تکبرلك دندر وکونکلنده عجب بارلقدانددر ودخی کونکلنده کینه وکونچیلك بارلقندانددر غایت حرام اشدر ومذموم فعلدر اجتناب لازمدر *

الحقد

حقد دیرلر ای اوغل براو کونکلنده کینه صاقلامقدان عبارتدر یعنی براوکا براوکا کونکلندن کینه واوبکا تونمق وکونکلندن دوشمان بولمق واول کشیکا کونکلندن یامانلق قصد قیلمق حرامدر ومذموم فعلدر ایذگو عملرننك ثوابین باطل قیلا تورغان فعللردر اجتناب لازمدر ای اوغل *

الطمع

طمع قیلمق وامید ایتمك یعنی وجهسز وهیچ برحقسز براودن بربرنرسه امید ایتمك حرامدر ومذموم اشدر - طمع کوب خصوصلارده ایتوله تورغان عبارتدر - طمع حرفی اوچ حرفدر اوچوسیده بوش حرف - فلان کشی فلان نرسه یاکه فلان قدر آقچه بیرور دیب طمع بلان بوتون عمرین اوزدرغان کمسنهلر بار ایمش *

البلادة

بلادت وغباوت دیرلر آنکغرالق وفهمسزلك معناسینهدر - غبی دیرلر یاکه بلید دیرلر فهمسز وزیراك توکل دیکان سوزلردرکه مذموم صفتلاردر اجتهاد قیلوب اوقوب وعلمکا دایم چیلق قیلوب اول صفتنی اوزنکدن یبارمك لازمدر *

Из фондов Российской национальной библиотеки

الحرص

حرصلك مال‌غه طویماس سزلق - مال محبتی دیکان نرسه کشی ننك مال‌غه حرصلکین آرتدرادر و مال‌غه مخلص بولماغین آرتدرادر - جانی و کونکلی بلان مالنی سویکان کشی‌نی حریص دیرلر مذموم صفتدر - اما حرصلك دیکان نرسه آدم ننك رزقین آرتدرمایدر مگر مالین غنه آرتدرادر نی قدر حریص بولسه ده کشی الله تعالی تقدیر قیلغاندان آرتوقنی آلالمایدر (الحریص محروم) یعنی حریص کشی دنیاده دنیا راحتندن محرومدر و آخرتده کذلك حرصلك مذموم بولمق جهتندن آخرت راحتندن هم محرومدر - حرص ننك ضدی قناعتدر که ممدوح صفتدر ✻

الغضب

غضب یعنی آچولانمق دیرلر آدم‌ده یوراك قانی ننك قاینامافندان پیدا بولغان بر حالتدر که بیك مذموم صفتدر ممکن قدر آچونی قاینارمق تیوشدر چونکه آچولانمق شیطان فعلندندر - آچوننك سنکا دورت ضرری باردر اوّل طاعت ننك ثوابین جویادر حتی ایمانغه ضرری باردر چونکه کشی آچو حالتنده نی آیتکانین بلمایدر کفر سوزلرنی ده آیتوب یارادر - ینه الله تعالی ننك مکافاتندن خوف باردر - دخی آچولانمش کشی ننك دوشمان بولووی قریبدر - ینه دورتنچیسی آچو حالتنده قباحت صورتلی بولوُنك همه‌سندن یامانراقدر ای اوغل اجتناب قیل آچوُنکنی یوت

سوء الظن

الله تعالی‌کا و بنده‌لرکا سوءظن - و یاوز گمان قیلمق حرامدر و مذموم فعلدر بیك گناه اشدر (ان کثیرا من الظن اثم) دیدی الله تعالی - بو شولای میکان بو بولای میکان دیب یاوز گمان قیلمق حرام‌در - موننك ضدی حسن ظن آتالور ممدوح اشدر (حسن الظن من العبادة) دیدی پیغمبر علیه السلام - ای اوغل موندان آرتوق تفصیلنی استاسانك طریقهء محمدیه‌دن قارا ✻

Из фондов Российской национальной библиотеки

الغدر

غدر دیرلر ای اوغل - عهدنی صندرمق ووعده‌نی بوزمق معناسینه‌در حرام‌در
یعنی براوبلان عهد ووعده قیلوشوب اول کشی‌ننك اذننددن ورخصتنددن باشقه
عهدنی ووعده‌نی بوزمق جایز توکلدر اشد حرامدر اکر براو بلان عهد قیلوشوب
بعض خصوصده بوزمق لازم بولسه ای برادر بواش منکا توغری کیلمای بو
عهدنی من بوزامن دیب ایبد اشنکددن اذن صورارغه کیراك - غافل بولما ای
اوغل بو سوزنی خاطرنکده توت *

الخیانة

خیانت کذلك حرام اش‌در ومذموم‌در - مثلا براو برنرسه امانت قویسه یاکه بر
نرسه‌نی صاتارغه بیرسه خیانت قیلوب اول نرسه‌نی جان بوتمق اشد حرام بلان حرامدر
سرقه‌دنده یاماندر - خیانت سوزده‌ده جاری بولادر یعنی بو سوزنی کشی‌کا
سویلامه دیب براوامانت قیلسه سویلارکاتیوش توکل - یاکه براو براوکا سلام
آیتوب یاکه غیر بر سوز آیتوب یبارسه باروب آیتماسانك اول هم خیانتدر *

خلف الوعد

وعده‌کا خلافلك قیلمق منافقلق علامتی‌در حرام‌در ومذموم اش‌در آننك
اوچون وعده‌کا خلاف قیلمق آراده اولوغ دوشمانلقه سبب بولادر - خلافلك
قیلمق نیتی بلان براوکا وعده قیلو بیکراك اشد حرامدر چونکه قصدا یالغان
سویلاشودر - وعده‌نکنی بوزاچق بولسانك البته ایبد اشنکددن اذن صورامق
تیوش - ای اوغل - وعده‌کا وفا قیلمق آننك ضدی‌درکه ممدوح فعل‌در *

الطیرة

یعنی برنرسه‌دن شوملانو بالاتفاق حرام‌در واخلاق ذمیمه‌دندر شوملانمق ویامانلققه
یورامق شرك بلان برابردر (الطیرة شرك) دیدی پیغمبر علیه السلام - یعنی
فلان کشی‌ننك ایوتوبه‌سنده قوزغون قچقرا فلان بولور دیکان کبك سوزلر

طیره آتالور - طیره‌ننك ضدی فالدر وایذگوکا یورامقدر وتوکل قیلمقدرکه
ممدوح فعللردر *

الزنا واللواطة

زنا ولواطه دیکان نرسه مطلق حرامدر زنا حلال دیب آیتسه براو کافر بولور -
زنا ولواطه کفردن آزغنه توبان برگناه کبیره‌در - زنا دیکان نرسه معلومدر -
اما لواطه دیب ایرلر ایرلرکا یابوشمق‌نی آیتورلر زنا فقیرلك کیتورور ویوزننك
نورین کیتارور دیمشلر چونکه (الزنا والغنا لا یجتمعان) بیك مشهور
سوزدر - آننك ضدی عفه‌در وپرهیزاکلدر اوزین اوزی حرامدان صاقلاب
نفسین طیغان کشینی عفیف وپرهیزکار دیرلر *

شرب الخمر

خمر ایچمك وخمر ایچوب ایسرمك حرامدر ومذموم فعلدر بارچه آدمی‌لر
قاشنده برقباحت اش‌در اجتناب لازمدر مسلمانلارغه اصلا لایق اش توکلدر
خمر جمیع قباحت اشلرننك آناسی‌در - خمر مطلقا هر بر ایسرتکچدر آراقی
صرا بال روم شامپانیه وغیرلری هیچ برتفرقه‌سز حرامدر ای اوغل آلای بولای
دیب بعض آدم‌ننك توجیهاتلارینه قولاق صالما - چونکه بو زمانه‌مزده آراقی
وتمکی طرفندان محافظلار بیك کوبدر *

السرقة

اوغری‌لق قطعا حرام اش‌در ومذموم فعل‌در - دنیاده جزاسی اوغری‌ننك قولین
کیسمك‌در قرآن بلان ثابتدر مائده سوره‌سنده - اوغری‌لق دیرلر براوننك
نرسه‌سین صورامایانچه یاشروب اخذ قیلمقدر *

الجهل

ای اوغل نادانلق دیکان نرسه بیك مذموم صفتدر - بلماکلکی واجب بولغان
نرسه‌نی بلماس‌سزلك حرامدر - نادانلق دواسز برآوروددر - نادانلق ایکی

Из фондов Российской национальной библиотеки

تورلودر برسی فقط نادانلق وبلماس سزلکدر علاجنی قابلدر بوکشی اوقوسه
تعلیم آلسه وعلمکا مداومت قیلسه عالم بولمقنی قابلدر - اما جهل مرکب دیرلر
بر تورلو نادانلقدرکه هیچ برعلاجنی قابل توکلدر چونکه اول کشی ده ایکی
نادانلق جیولادر برسی نادان بر نرسه بلمای دخی اوزی ننك بلماکانین ده بلمای در
بلماکانلکین علمکا صایادر اوّلکی نوعسندن اشد مذموم در بو کشی حیوان بلان
برابردر - نادانلق ننك ضدی علملکدر ممدوح صفتدر - علم یخشی صفت
ونادانلق مذموم صفت ایکانینه دلیل شول یتارکه برچبچی نادانغه سن بلمای سن
دیسانك دوشمان بولاسن بر نادانغه بارك الله یخشی علمنك بار دیسانك شاد
بولادر سنی دوست توتادر ٭

الکسل

الکسل والعطالة یعنی یالقاولق واش سزلك بیك مذموم صفتدر - پیغمبر علیه
السلام ده (نعوذ بالله من الکسل) دیب استعاذه قیلدی - ای اوغل اوزنکدن
یالقاولقنی واش سزلکنی کیتارماکا اجتهاد قیل ٭

العجلة

آشوقمق وصبرسزلق ایتمك مذموم فعلدر وشیطان هنری در - هر بر اش ننك
اوّلین آخرین اویلامایچه ایسکا توشکان ساعتی بلان توتونمق اخلاق ذمیمه دندر
آشوقمق بر فعلده گنه توکل بلکه آشوغوب سویلاشمك - آشوغوب جواب بیرمك
آشوغوب سؤال قیلمق همه سی مذموم اشلردر کتاب برسین ده یاراتمایدر
ای اوغل هیچ بر اش ده آشوقماغایسن آشوقغان یتماس بیوزغان یتار عوام
سوزیدرکه حقدر - آننك ضدی صبردر ممدوح صفتدرکه صبرلق شادلق ننك
آچقوچیدر - وقرآنده نیچه یرده صبرننك مدحی حقنده آیتلر باردر ٭

التسویف

کیچوکنرو وبو کونکی اشنی ایرته کا قالدرو بیك مذموم اش در خصوصا آخرت
عملی خصوصنده اصلا تسویف یارامایدر - یعنی توقتا صونکغه راق قیلورمن -

ایرته کا

Из фондов Российской национальной библиотеки

ایرته‌کا اشلره‌ن دیکان شیکللی سوزلر بلان اشنی کیچوکترمك جایز توکلدر
(قد هلك المسوفون) خصوصا خیر اشده تسویف یارامایدر - ایمدی ای اوغل
قارت‌لق کیلماس بورون یاشلکنکنی غنیمت بل - آوروتیماس بورون صحتلکنکنی
غنیمت بل - فقیرلك کیلماس بورون دولتنکنی غنیمت بل - باشنکا بر شغل
توشماس بورون فراغت وقتنکنی غنیمت بل - موتنك ایرشماس بورون حیاتنکنی
غنیمت بل - بو تسویف‌ننك اینگو طرفی مسارعت ومبادرت آتالور ممدوح
صفتدر - یعنی اینگو اش‌کا آشوقمق *

الفظاظة

فظاظت وغلظة القلب دیرلر ای اوغل قاطی کونکللی بولمق وشفقت‌سز بولمقدر
ودخی قاطی سوزلی ویاوز خلقلی بولمقدر - حرام ومذموم صفتلاردر - آننك
ضدی یومشاقلق قیلمق ومهربان وشفقتلی ومرحمتلی بولمقدر *

السفه

سفه آحمقلق وضعیف عقللی بولمق مذموم صفتدر - سفه وآحمقلق آدمده آرتا
تورغان وکیمی تورغان نرسه‌در - بر آحمق آدمنی آززاق رغایه قیلغالاسانك
ویول قویغالاسانك آحمقلقی آرتادر خصوصا بای بالالاری وتوره بالالاری
ومدرس بالالاری کوبراك شولای بولادر - وآننك ضدی رشد آتالور ممدوح
صفتدرکه عقل‌ننك قوتندن وکمالندن عبارتدر *

الوقاحة

وقاحة - قلة الحیاء واویانسزلق معناسینه‌در مذموم صفتدر - پیغمبر علیه السلام
آیتدی الله تعالی‌دن اویالنکز وحیا توتونکز دیدی - یا رسول الله بز الله
تعالی‌دن اویالامز دیدیلر پیغمبر علیه السلام آیتدی یوق الله تعالی‌دن اویالو آلای
توکلدر مگر الله تعالی‌دن اویالو شولدر باشنکزنی ایچنکزنی وباش تیکراسنده
وایچ تیکراسنده بولغانلارنی صاقلانکز دیدی جمیع اعضالارنکز بلان گناه قیلمقنی

Из фондов Российской национальной библиотеки

قویونکز دیمکدر - وقاحةننك ضدی حیادرکه ممدوح صفتدر حیا ایماندانندر
ایمان اوجماحدهدر *

الجزع والفزع

یعنی ای وای دیمك صبرسزلق ایتمك معناسینه - یعنی محنتکا ومشقتکا
وحسرتکا چدامایئچه اوغالانوب توشمك شکایت قیلمق - اوزینه ملایم بولماغان
اشنی جبرسنمك وظلمکا حسابلامق مذموم صفتدر - ای اوغل هراشده صبر
کیراککه کورکام صفتدر (الصبر مفتاح الفرج) پیغمبر علیه السلام آیتدی
ایمانننك یارطیسی صبر ویارطیسی شکردر دیدی *

کفران النعمة

یعنی نعمتکا انکارقیلمق - ونعمتقدرین بلماسلك - واورون سز یرکا اسراف
قیلمق وفایدهسز اورونغه تلف قیلمق - مذموم صفتدر اجتنابلازمدر کفران
نعمت قیلو نعمتننك زوالینه سببدر (فکفرت بانعم الله) قرآنده نحل
سورهسندهدر - موندااین یامان صفتلردان صاقلان ای اوغل - آننك ضدی
شکردر ممدوح صفتدر *

السخط

آچولانو معناسینهدر یعنی دنیاده اش اوزی ننك مرادینچه بولماغانغه آچولانمق
وآچو ایتمك والله تعالیننك قضاسینه وتقدیرینه آچولانمق والله تعالی بولای
ایتدی اول مصلحت توکل ایدی دیمك کبك فعللر بیك مذموم صفتدر ودخی
اللهتعالیننك قضاسینه وحکمینه طارلانو - ودنیا اشلرنده وآخرت اشلرنده فایسی
مصلحت ایکانینه یقینا علمی بولمای توروب آچولانو وخفالانوحرامدر ومذموم
صفتدرخوف کفردر - وآننك ضدی رضادر وکونکلنی حوش توتودر واللهتعالیننك
قضاسینه وامرینه منقاد بولمقدر - قضاغه رضا بولمق ایمان علامتیدر *

التعلیق

التعليق

يعنی بدننك ننك قوامی وتركلكنك الله تعالی دن توكل مكر بر غير نرسه دن ايكانين ذكر قيلماقلقنك در يعنی من آشاماسام ايچماسام بدنم ننك قوامی ضعيف بولور ايدی ديمك كبك ـ دخی ده منم رزقم كسبمدن در اكر كسب ايتماسام رزقم كيلماس ايدی ديب كونكلنكنی بر سبب كا باغلامقدر بو مذموم صفتدر وحرامدر رزقنی كسب دن كورمك كفردر ـ آننك ضدی توكل در وتفويضدر *

حب الفسقة

يعنی فاسق لارنی سومك وفاسقلار بلان مجلسداش بولمق وظالم لركا ميل قيلمق حرامدر ومذموم صفتدر قرآنده (ولا تركنوا الی الذين ظلموا) ديب منع قيلنمشدر هود سوره سنده

البغض

يعنی بغض العلماء والصالحين ـ عالم لرنی وايذكو كمسنه لرنی دوشمان كورمك وآلارغه آچو ايتمك ياوز خلقدندر ومذموم اش در ـ اشل مذموم فعلدر انصاف قيلمق كيراك افنديلر *

التقليد

تقليد واقتدا كشی كا ايارمك معناسينه در ـ اعتقادده غيركا تقليد قيلمق وايارمك مطلقا حرامدر ـ اما معاملات ده وعادات ده غيركا تقليد قيلمق غايت مذموم اش در ـ ودخی كيوم ده صالوم ده غير اديان خلقينه تقليد قيلمق اهل اسلام قاشنده مذموم در *

الجراءة والافتراء

الله تعالی كا جراءت وافترا قيلمق والله تعالی ننك عذابندان ايمين بولمق والله تعالی ننك آچوندان ايمين بولمق بيك مذموم صفتلاردر صاقلانمق لازم در ـ

یعنی الله‌تعالی‌کا جرائت قیلمق دیکانمز الله‌تعالی حقنده هیچ تفکرسز کونکلکا کیلکان سوزلرنی آیتمک وخطا سوزلرنی سویلاماکا باطرچیلق ایتمک حرامدر ومذموم صفت‌در - والله تعالی‌کا افترا قیلمق ومؤمنلرکا افترا قیلمق حرامدر اما الله‌تعالی‌کا ورسولینه‌افترا قیلمق آحاد ناس‌قه‌افترا قیلمق کبک توکلدر - پیغمبر علیه السلام آیتدی برکمسنه منکا افترا قیلسه اوزینه تموغده اورون حاضرآسون دیدی‌مثلا الله تعالی حلال اینکاننی حرام دیسه یاکه حرام ایتکانین حلال دیسه بو افترادر - یاکه اصلین‌بلمای توروب پیغمبر آیتدی دیب بر حدیث روایت قیلسه بو پیغمبرکا افترادر *

الیأس

یأس الله تعالی‌ننک رحمتندن امید اوزمک - الله تعالی‌ننک مکرندن ایمین بولمق شیکللی کفردر ومذموم اش‌در (ولا تیأسوا من روح الله) دیدی الله تعالی - اخلاق ذمیمه‌ننک اولوغسی‌در آننک ضدی رجادر ممدوح صفتدر - رجا الله تعالی‌ننک فضلین ایسکا توشوروب سوُنمکدر *

الحزن فی امر الدنیا

دنیا اوچون قایغورمق ودنیا منفعتی‌ننک فوت بولوینه اوکونمک وجمیع مطلوبلارننک حصولین کوتوب تورمق نادانلقدندر وحرامدر ومذمومدر - بس دنیاننک اوتوی کیلوی برابـر بولمق کیراکدر قایغورو واوکنولر همه‌سی یوق نرسه‌در *

الخوف فی امر الدنیا

دنیا اشلری اوچون قورقمق کذلك اخلاق ذمیمه‌دندر وحرام اش‌در - خوف خزن‌کا باشقه‌در یعنی خزن دنیا فایداسی‌ننک اوتوینه اوکونمک اما خوف کیلاچکده‌کی اشلر اوچون قورقمقدر مثلا آلداغی کونك آورماسام سرخاماسام ایدی یاکه بای ایکان بولماسام ایدی دیب قورقمق شیکللی بولار توکلنی منافیدر - یاکه رزقم‌ننک سببلری توقنالماسه یارار ایدی دیب خوف ایتمک *

المداهنة

Из фондов Российской национальной библиотеки

المداهنة

مداهنه دين اشنده ضعيفلك در - براوده معصيت اشلرني ومنهي اشلرني كوروبده منع قيلورغه قدرتنك بار ايكان سكوت قيلسانك مداهنه قيلدنك حرام اش قيلدنك حق اش ده سكوت قيلدنك صاقاو شيطان بولدنك - بس دين اشنده مداهنه بيك مذموم صفتدر - دين ده صلابت كيراك در *

الطيش

بو بر خفه‌دركه اعضالارده ظاهر بولور مجلسلرده هر بر كيلكان‌كا كيتكان‌كا كوز صالوب تورو وهر كم‌ننك سوزين ايشتوركا طرشو هيچ بر كيرا كماس اشلرني صوراشوب اوتورو - آشوغوب سؤال قيلو وآشوغوب جواب بيرو كبك فعللردر حرامدر ومذموم فعللردر - ودخي چالماسين وكيومين توزاتوب صاقالين صيپروب ياكه بر بر يرين قاشوب اوتورو كبك دخي ده هيچ كيرا كماس‌كا مجلسدن توروب يورو كبك كيلوشماي تورغان فعللر خفه‌دندر وآحمقلقدندر مجلسده وقار اوزه بولمق كيراك *

الغش

صاتوده آلوده خيانت قيلمقدر - يعني بر بر عيبي بار نرسه‌ني صاتقانده آيتماينچه صاتمق حرامدر - بيك مذموم فعلدر *

الفتنة

خلقني بر اضطرابقه واختلافقه ومحنت‌كا وبلاكا توشوروني فتنه ديرلر وبراوكا بلا صالمق ياكه دين خصوصنده شكايت قيلمق فتنه‌در - پادشاهدان باش تارتو ياكه پادشاهدان باش تارتوغه دلالت قيلو فتنه‌در - دخي ده امام نمازني اوزون اوقسه بوهم فتنه‌در - دخي خلق آنكلاماي تورغان سوزني سويلامك فتنه‌در ياكه ضعيف قول بلان فتوى بيرمك فتنه‌در - ياكه كتاب‌ننك مطالعه سينه توشونماينچه خطا معنا بيرمك فتنه‌در - دخي آول جماعتينه سز تجويد بلمايسز تجويدسز

Из фондов Российской национальной библиотеки

نماز جایز توکل دیب خلق‌نی نمازدان منع قیلو فتنه‌در بس واعظلر مفتی‌لر اماملار خلق‌نینک احوالین بلوب سویلاسونلر (کلم الناس علی قدر عقولهم) موننک کبک حرام اشلر بیک کوبدر اوتوز وعظده قارا *

المعاونة للظالم

ظالملرکا یاردم بیرمک وبولوشمق وگناه اش‌کا یاردم بیرمک حرامدر بیک مذموم اش‌در (ولا تعاونوا علی الاثم والعدوان) قرآنده کیلمشدر *

المکر

حیله وآلداو کبک فعل‌لر مکر دیب آتالور براوکا ضرر ایرشونی قصد قیلمقدر حرام اش‌در *

العناد

عناد ومکابره حق اش‌کا قارشو معناسنده یعنی حق ایکانین بله توروب انکار قیلمق‌نی عناد ومکابره دیرلر ننا که ابو جهل پیغمبرننک نبوّتین بلدی بله‌توروب انکار قیلدی که مذموم صفتدر ـ حقنی قبول ایتمک ممدوح صفتدر *

الشره

ای اوغل شره دیرلر حریص بولمق معناسنده‌در *

الاصرار علی المعاصی

گناه اش‌لرکا ومنهی اشلرکا مصر بولمق ودایم‌چیلق قیلمق یاوز صفتدر مذموم فعل‌در وحرام اش‌در یعنی متصل گناه اشلامک کون‌تون گناه اش آرتندان یورمک غایت ضررلی ومهلک نرسه‌در کچکنه گنه گناهنی کوب قیلو بلان گناه کبیره‌کا آیلنه‌در که هیچ کم موندان صاقلانغان کشی یوق ـ انابة وتوبه بلان گناه کبیره صغیره‌کا آیلنه‌در تفصیلی اوتوز وعظده‌در *

Из фондов Российской национальной библиотеки

عقوق الوالدين

یعنی آتا آنانی رنجوتمك کیراك قول بلان کیراك سوز بلان بولسون اشد حرامدر غایت مذموم فعلدر هر بر دینده - الله تعالی ننك رضالغی آتا آناننك رضالغنده در - آتا آنانی رنجوتکوچی کشی اوجماحقه کرماس هر بر گناه ننك جزاسی الله تعالی تلاکان وقتغه چاقلی کیچوکترور الله تعالی تلاسه دنیاده تلاسه آخرتده جزاسین بیره در اما آتا آنا رنجوتکوچی کا دنیاده وقتده آنکا جزا بیرمای قالماید ر - آتا آناغه ایذگولك قیلمق وآتا آنانی رعایه قیلمق غایت ایذگو اش در وممدوح فعل در *

السخریة

براودن مسخره قیلمق - وبراونی حقارت قیلمق وتحقیر ایتمك - وبراودن کولمك کیراك آرتنده کیراك آلدنده غایت حرام اشدر ومذموم فعلدر کشی دن مسخره قیلو ومسقل ایتو کاها قول بلان یاکه فعل بلان یاکه آندان حکایت قیلو بلان یاکه اشارت قیلو بلان بولادر بارچه سی ده حرامدر صاقلانمق لازم در ای اوغل *

اللعن

کشی کا یاکه غیر نرسه کا وحیوان غه لعنت قیلو حرام اشدر واخلاق ذمیمه ننك اولوغسی در - پیغمبر علیه السلام آیتدی براو برنرسه کا لعنت قیلسه لعنت کوك کا آشار کوك ایشکی باغلانور آندان یرکا اینار آنده یر ایشکی باغلانور آندان اونکغه صونکغه یوکرور لعنت قیلنمش کشی کا بارور اکر لعنت کا اهل بولسه آنده قالور اکر اهل بولماسه لعنت قیلغوچی ننك اوزینه قایتور خصوصا (لعن المؤمن کقتله) *

سب المؤمن

قباحت سوزلر بلان بر مسلمانني سوکمك ومؤمن مسلمانني تل بلان رنجوتمك

Из фондов Российской национальной библиотеки

حرامدر ومذمومدر پیغمبر علیه السلام آیتدی (سباب المؤمن فسوق وقتاله کفر)

الفحش

یعنی قباحت ونجس لفظلار سویلامك ـ یعنی صراحة قباحت لفظلار بلان قباحت اش حقنده مثلا خاتونلار بلان مواقعه لفظلارین وقضاء حاجت لفظلارین وایرلرننك وخاتونلارننك یاشرین اعضالارین صراحة ایتوب سویلامك اشد قباحت ومکروه اشدر ـ پیغمبر علیه السلام آیتدی (الجنة حرام علی کل فاحش) *

النیاحة

نیاحة ونوحه دیرلر میتنی اوزاتقاچ میتننك ایذگولكلرین وایذگو فعللرین آیتوب تاقماقلاب یغلامقدر حرامدر دین ایاسینه لایق اش توکلدر ـ دینمزده بولماغان فعلدر اجتناب لازمدر *

المراء

مراء دیرلر اخلاق ذمیمه دندر وحرام اشدر ای اوغل ـ مراء شولدرکه براوننك سوزینه خلافین اظهار قیلوب سن فلان دیب آیته‌سن اول سوز آلای توکل‌له باصا ـ یاکه سن فلان دیب معنا بیرکان‌سن آننك معناسی آلای توکل‌له باصا دیب طعنه قیلمق ویوزینه اورمق حرامدر ـ یاکه بو آیتکان سوزنك دورست‌ده لکن سننك مرادنك باشقه نرسه دیب طعنه قیلمق حرامدر *

الجدال

دین توغروسنده ومذهب خصوصنده کشی بلان مجادله قیلوشمق والزام طریقی بلان مناظره قیلوشمق اگرده خصمنی اویالتو قصدی بلان واوزیننك فضیلتین اظهار قیلو قصدی بلان بولسه حرامدر بلکه کفردر اما حقلقنی اظهار قیلو قصدی بلان بولسه مجادله ومناظره جایزدر (ولکن این هو) *

Из фондов Российской национальной библиотеки

الخصومة

خصومة كذلك مجادله قيلمقدن حرامدر – يعنی خصمنی آستده قالدرو قصدی بلان وآنكا غلبه قيلو قصدی بلان سوزكوراشدرمك وسوزده نزاغلاشمق واوستون چقمق قصدی بلان حرامدر *

افشاء السر

كيراك غيركشی‌ننك سرين كيراك اوزی‌ننك سرين فاش ايتمك خيانتدر وحرامدر خصوصا خاتون‌لار ايرلری‌ننك سرلرين فاش ايتولری وكشی‌كا سويلاولری اشد حرامدر وايرينه خيانتدر – وافشاء سرده كوب بوزوق اشلر ظهورايتادر يعنی اوبكالاشو ودوشمانلق وسوزيورتوچيلك وفتنه‌نی اويغاتوچيلق كبك اشلر پيدا بولادر غيركشی‌ننك سرين فاش ايتو بيكراك قباحت حرام در – عيب‌نی اورتو وستر قيلو ممدوح اش در *

الخوض فی الباطل

يعنی معصية وگناه اشلرنی حكايت قيلوب سويلامك وباطل اش‌كا چومق مثلا زنا مجلسنده وخمر مجلسنده بولغان اشلرنی وفاحشه‌لرنی سويلامك فلان فاحشه‌ده بولدم فلان مرتبه فلان ايتدم فلان‌قدر خمر اچدك ديب چپ‌چی لفظلار بلان حكايت‌قيلوب سويلامك حرام‌اشدر ومذموم فعلدر چونكه اوزی‌ننك گناهين ومعصيتين اظهار قيلمقدر البته اظهار معصية ايكنچی بر معصيت‌در موندين قباحت فعل‌لردن اجتناب قيلمق لازم‌در ای اوغل *

النفاق القولی

يعنی سوزده منافقلق قيلمق وبراوكا رعايه قيلوب آننك يالغان سوزينه اشانغان بولوب تورمق – وآنكا محبت اظهار قيلو اوچون آننك باطل سوزينه قولاق صالوب بلی بلی ديب تورمق‌نی نفاق قولی ديرلر حرام اش‌در *

Из фондов Российской национальной библиотеки

حسب الرياسة

يعني بر يرده رئيس بولمق نی وباش بولمق نی ومنصب ایاسی بولمق نی سومك اشد حرام اش در - چونكه آننك مقصودی رئيس ومنصب ایاسی بولغاندان صونك حرام بولغان مشتهياتلارغه توسل قيلمقدر ونفس مرادينه ایرشمكدر - بو بر مرض قلبيدر *

اتباع الهوى

يعني نفس آرزوسينه ايارمك همان نفسی تلاكان اشنی كنه قيلمق مذموم صفتدر - وعلاجنی قابل بولماغان بر مرض قلبی در اشد حرامدر الله تعالی موندان منع قيلدی (فلا تتبع الهوى فيضلك عن سبيل الله) ديدی - ص سوره‌سنده‌در پيغمبر عليه السلام آيتدی سزده بيك يامان ايكی تورلو اش بار برسی اتباع هوا ینه برسی طول املنكز ديدی - چونكه اتباع هوا حقلقدان دوندرر وطول امل دنيانی سودرر - نفس ديكان نرسه‌ننك طبيعتی یاوزلق‌قه بيك ميل قيلغوچيدر - همان نفس آرزوسينه ايارگان كشی هلاك بولادر چونكه دايما نفس آرزوسينه ايارمك حيوان صفتی در بو صفت خطر نرسه‌لركا مفضی در وياوزلق‌غه تارتقوچيدر - وبو صفت‌ننك ایاسی برحسيس ودنی آدمدر بلكه شهوت دونكغوزی در - ای اوغل موننك ضدی بلان صفتلانا كوركه آنكا مجاهدة النفس ديرلر نفسنك بلان تارتوشماقدر *

طول الامل

طول امل ديرلر ای اوغل اوزاق عمر ايتوب دنياده فلان اشلرنی قيلورمن ديب آلداغی كيلماكان اشلرنی فرض قيلوب يورمكدر - طاعت وعبادتنی كيچوكدرمكدر - توقتا آزراق دور سورایم صونكنده‌ان توبه قيلورمن ديب توبه‌نی كيچوكدرمكدر - كونكلی قارالوب اولومنی ايس‌كا توشورماس سزلكدر بوتون عمر بويی احتياج‌غه توشارمن ديب قورقوب متصل جمع مال بلان شغل لنمكدر

Из фондов Российской национальной библиотеки

بس بو اشلر حرامدر ومذموم اش‌در چونکه آجل‌ننک وقتی معلوم توکلدر الله
بو کون اوله الله ایرته‌کا اوله *

اليمين الغموس

یمین غموس یالغان‌غه آنط ایتمکدر قصدا یاکه آقچه آلوب یاکه براونی رعایه قیلوب - حرام‌در واخلاق ذمیمه‌ننک ده‌اشد‌سی در - چونکه بو بر گناه‌درکه اصلا کفارتی یوقدر - خصوصا مال دعواسنده یالغان آنط ایتمک بیک یاوز اش‌در بو سببلی الله تعالی آنکا جهنم‌نی واجب ایتار *

اخافة المؤمن

هیچ بر عیب‌سز وگناه‌سز بر مسلماننی قورقوتمق وآننک تلاماکان اشینه‌کوچلامک قولی بلان وتلی بلان اذا قیلو ورنجتو شیکللی حرام اش‌در پیغمبر علیه السلام آیتدی براو بر مؤمن کمسنه‌نی قورقوتسه اول کشی قیامت‌قورقولارندان ایمین توکلدر دیدی - موننک ضدی بلان صفتلانا کور ای اوغل پیغمبر علیه السلام آیتدی (افضل اعمال امتی ادخال السرور فی قلب المؤمن) *

قطع کلام الغیر

بر کشی‌سویلاشکانده آننک‌سوزین قطع قیلمق وکیسمک وآننک‌سوزی بتماس بورون سوز باشلاب آنی توقتاتمق - یاکه اوزی‌ننک سوزین قطع قیلمق یعنی بر سوزنی سویلاشه باشلاب آنی‌توقتاتوب ایکنچی‌بر سوزکا کرشمک یاکه درس بیرکانده درسنی توقتاتوب دنیا سوزین آیتمک - یاکه بر مدرس درس بیرکانده یاکه بر واعظ وعظ آیتکانده مدرس‌ننک درسین ووعظین‌توقتاتوب بر سوز آیتمک - اوشبولار بارچه‌سی‌ده سوء ادب‌در وآحمقلق‌در وعجله‌در بیک مذموم اش‌در - اولی بودرکه ای‌اوغل کشی‌سویلاب بتورگونچه تیک‌طنکلاب تور اول کشی توقتاغاچ سوزنکنی آیت *

رد التابع

متبوع ننك سوزین رد قیلمق ـ مثلا رعیت خلقی پادشاه ننك سوزین رد قیلمق وقبول ایتمامك ـ بالا آتا آنانینك سوزین رد قیلمق وقبول ایتماس سزلك شاکرد اوستادننك سوزین رد قیلمق وقبول ایتمامك دخی بر خاتون ایری ننك سوزین رد قیلمق وقبول ایتمامك یا که بر نادان بر عالم ننك سوزین رد قیلمق بیك قباحت اش در اول کشی لرکا تعزیر لازمدر ＊

الدلالة علی الشر

براوکا یاوزلاقغه یول کورساتو ودلالة قیلو ودخی معصیت وگناه اشلرکا بارغوچی کشی کا آنا فلان یرده میخانه آنا فلان یرده تورا فاحشه لر دیکان کبك سوزلار بلان فاسق قه کورساتمك جایز توکلدر آننك اوچون بو معصیت کا یاردم ایتولر حرامدر ـ وکذلك باطل اش آرتندان یورگوچی کشی کا ضعیف مسئله لر اوگراتمك ـ ودعواده حیله سوزلار اوگراتمك حرامدر اجتناب لازمدر (ولا تعاونوا علی الاثم) قرآنده مذکوردر ＊

الشفاعة السیئة

شریعت کا مخالف اشلرده شفاعت قیلمق شفاعت سیئة دیب آتالادر بیك حرام اش ومذموم فعل در (ومن یشفع شفاعة سیئة یکن له کفل منها) قرآنده در ـ ودخی امامت کا اهل بولماغان کشینی آندان مستحق راك کشی بارنده شفاعت قیلوب امامت لك کا طقمق مذموم اش در طریقهٔ محمدیه دن قاراب قارا ＊

الامر بالمنکر

یعنی منکر ومنهی اش کا امر قیلمق ومعروف اشلردن نهی قیلمق حرامدر ومنافقلار صفتی در واوشانداق ظلم بلان امر قیلو وظالملرکا اعانت قیلو حرامدر ＊

غلظة الکلام

قاطی سوزلی بولو چیلق کشی کا قارشو آیتو چیلک حرامدر وصفه مذمومه در خصوصا ملاء ناس ده سن بولای ایتمه آلای فلان اشلاکان سن دیکان شیکللی سوزلر بلان خلق آلدنده براونی اویالتمقدر اما اورنینه کوره قاطی سوزلر بلان تهدید قیلمق جایزدر طریقهٔ محمدیه دن قارارسن - اما ای اوغل موننک ضدی بلان صفتلانمق یخشی اشدرکه حوش سوزلی آچق یوزلی بول (اطعام الطعام - افشاء السلام - وحسن الکلام موجب للجنة وقال النبی علیه السلام تبسمك وجه اخیك صدقة) *

السؤال والتفتیش

یعنی آدملرننک عیبین صوراشوب وتیکشوروب تورمق مثلا فلان کشی نی اشده قایا باردی نیشلادی آنکار کم کیلدی دیکان کبک سوزلر بلان صوراشوب تیکشوروب تورمق حرامدر ومذموم صفتدر الله تعالی منع قیلغان اشدر (ولا تجسسوا)

اذی المؤمن

قولی بلان یاکه تلی بلان مؤمن نی رنجوتمك حرام در پیغمبر علیه السلام آیتدی براو بر مؤمن نی رنجوتسه گویا که منی رنجوتدی اکر منی رنجوتسه جهنم ده اوزینه اورون حاضرلاسین دیدی - دورت اش سببلی احتمالدرکه کشی دینسز قالور یعنی بش نمازنی تخفیف کا صایو خمر ایچو آتا آناسین رنجتو - ایرنه بلان تورغاچ ای اوغل سنکا نیچه تورلو اش فرض بولور - پیغمبر علیه السلام آیتدی ایرته تورغاچ سنکا ایکی اش فرض بولور - اوّل سن اوزنك بلاسن که جمیع طاعات وعبادت نی ادا قیلورغه قدرتنکدن کیلمای ایکان لکن جمیع معصیتلرنی قیلماسقه سننك قولنکدان کیله در بس اوشبو کون اصلا معصیت قیلماسقه نیت ایت - دخی ده جمیع آدمیلرکا ایذگولك قیلورغه قدرتنکدن کیلمای ایکان لکن براونی ده رنجوتماسکا قولونکدان کیله در بس اوشبو کون

هیچ بر مسلماننی رنجوتماس‌کا نیت ایت ـ کوردنگمو ای اوغل هر کون سنکا ایکی اش فرض‌در شولارنی ادا قیلا بلسانگ سن مسلمان‌سن ٭

الامن من عذاب الله

الله تعالی‌ننک مکرندن وعذابندان ایمین بولمق حرامدر بلکه کفردر نتاکه الله تعالی‌ننک رحمتندن امیدسز بولمق حرامدر وکفردر ٭

التذلل والتملق

تذلل دیب آیتورلر ای اوغل علم‌ده ودرجه‌ده ومالده اوزنکدن توبانکی‌لر آلدنده اوزنکنی کچکنه‌وتوبان کورساتمک وآلار آلدنده تواضع‌لق قیلمق حرامدر ومذموم صفتدر واوزنکا نقصدر اولوغ وکچیک آلدنده اوزنکننک درجه‌نکنی بلمک تیوش‌در ـ وکذلک چاقرلماینچه کشی ایوینه قوناق‌قه وضیافتکا بارمق تذللدر ودخی قاضی‌لارغه‌وتوره‌لرکا قاتوشمق‌ویوروشمک تذللدر ـ ومتکبرلرنی وبایلارنی کورکاچ بوگولمک وصغولمق ویاکه آیاق اوره تورمق تذللدر وظالملرکا آیاق اوزه تورمق تذللدر ـ اما علم بابنده وعلم استامکده تملق قیلمق ویالونمق واینالمک جایزدر ٭

الظلم

ظلم وجبر دیرلر عدالتسزلک معناسنده‌در کیراک مالده وکیراک معامله‌ده بولسون ظلم وجبر ایتمک حرامدر ومذموم‌در ـ ضدی عدالتدر یخشی صفتدر ای اوغل عدل بول ٭

التکهن

تکهن ـ کورمچی‌کا بارمق وکورمچی سوزی بلان عمل قیلمق حرام اشدر بلکه کفردر آننگ اوچون کاهن‌کا وکورمچی‌کا اشانمق کفردر (من اتی کاهنا وصدقه بمایقوله فقد کفر) دیدی پیغمبر علیه السلام ـ ایمدی ای اوغل اخلاق ذمیمه‌نی من سنکا قصه‌لق بلان برام برام آیتوب چقدم ـ سن کذلک اوشبو کتابده ذکر قیلنمش

اخلاق ذمیمه‌نی برام برام مطالعه قیلوب مضمونی بلان عمل قیلسانك سنی‌ده
مسلمان دیب آیتورکا یارار ـ اما مذکور اخلاق سیئه‌ننك تقابلنده ینه اخلاق
حسنه دخی باردرکه سن آلارنی‌ده ایشت (الایمان الاجمالی) یعنی ایمان‌ننك
قصقه‌غنه‌سی نیدرکم الله تعالی امر ایتدی قبول قیلدم ونی نرسه‌دن‌که نهی
قیلدی آندان طیولدم دیمك (الاعتقاد) یعنی اهل السنة والجماعة اعتقادی
(الاخلاص) یعنی کونکل‌ننك دورست بولماقی وریادان خالی بولمقی (الاحسان)
ایذگولك قیلمق (التواضع) آلچاقلق وتوبانچیلك قیلمق (النصیحة) هر بر
مؤمن‌کا ایذگولك اسنامك (الغیرة) دین بابنده غیرت وحمیت ایتمك
(الغبطة) یعنی دین بابنده وآخرت عملنده سلف صالحین کبك بولمقنی قصد
ایتمك (السخاء) جوماردلق ایتمك (المروة) مروت واحسان ایتمك (الفتوة)
یکت‌لك ایتمك (الحکمة) حکمه عملیه‌در (الشکر) الله تعالی‌ننك شکرین
ادا قیلمق (الرضاء) الله تعالی‌ننك قضاسینه راضی بولمق (الصبر) بلاوقضاغه
صبر ایتمك (الخوف) الله تعالی‌دن قورقمق (الرجاء) الله تعالی‌ننك رحمتندن
امید ایتمك (التوکل) هر اشده الله تعالی‌کا توکل قیلمق (المجاهدة) نفس
بلان صوغوشمق (ذکر الموت) اولومنی کوب ایس‌کا توشورمك (التفویض)
هر اشنی الله تعالی‌کا تابشرمق (الشجاعة) بهادرلق وقورقماس‌سزلق (الحلم)
یومشاق کونکللی بولمق (الامانة) ایمین بولمق یعنی امانت دار بولمق (وفاء
العهد) عهدکا وفا قیلمق ووعده‌ده تورمق (حسن الظن) ایذگو گمان‌ده بولمق
(الزهد) زهدلك وپرهیزکارلك (القناعة) قناعتلی بولمق (السعی) اجتهاد
قیلمق (المبادرة) ایذگو اش‌کا آشوقمق (الشفقة) شفقتلی ومرحمتلی بولمق
(الحیاء) اویاتلی وحیالی بولمق (الصلابة) دین‌ده قاطی بولمق (الوقار)
آقرونلق وآشوقماماق (الذکاء) زیراك بولمق (العفة) پیرهیزکار بولمق
وزنادان پاك بولمق (الاستقامة) دین‌ده محکم بولمق (الادب) آدبلی بولمق
(الفراسة) فراستلی بولمق (التفکر) فکرلی بولمق (الصدق) سوزده
توغری بولمق (کظم الغیظ) آچو یونمق (العفو) عفو قیلمق وکشی‌ننك
عیبین کیچمك (التوبة) توبه قیلمق (الخشوع) یعنی عبادتنده اوزنکنی اونوتمق
موندان باشقه دخی اخلاق حسنه کوبدر طریقهٔ محمدیه‌دن قاراسانك تابارسن ـ

Из фондов Российской национальной библиотеки

ایمدی ای اوغل فروض معتقداتدان دخی ایشت که نی نرسه‌لردر اما اکرده
اوشبو فروض معتقدات رساله‌سندن بر بر بالاغه سبق بیرسانك مثلا الله تعالی‌کا
ایمان کیتورمك فرض یعنی لا اله الا الله دیمك فرض دیب آیتکان جمله‌نی
بیرکاچ الله تعالی‌کا ایمان کیتورمك فرض دیب اعتقاد قیلدم واقرار قیلدم
دیب آیتدر تاکه بالا اقرار قیلوب اعتقاد قیلسون ـ حکایت طریقنچه‌غنه
اوقوماسون چونکه کوب خلفه‌لر اوّل الله تعالی‌کا ایمان کیتورمك ـ
ایکنچی فرشته‌لرکا ایمان کیتورمك دیب اوقوتالار بو ایمان توکلدر
بلکه ایمان کیتورمك دیب باری حکایت قیلودر عوام
بالاسی لا اقل سننك آلدنکده اقرار قیلوب
قالسون ـ عمرنده بر مرتبه
اقرار قیلمق فرض ایدی تاکه
فرض‌دان قوتولسون ❀

Из фондов Российской национальной библиотеки

❀ (بسم الله الرحمن الرحيم) ❀

فروض معتقدات یعنی اعتقادی فرض بولغان نرسه‌لرنی یوزایللی‌دن زیاده
حساب قیلمشلاردرکه بالالارغه بلدرمکی لازم بولغانلارین مونده یازارمز (الاوّل
الله تعالی‌گا ایمان کیتورمك فرض یعنی لا اله الا الله دیمك فرض (ایکنچی
دخی کیموتمایـنچه کامل آیتمك فرض یعنی لا اله الا الله دیب‌ده محمد رسول الله‌نی
آیتماسه ایمان کامل بولماس - عمرنده برمرتبه لا اله الا الله محمد رسول الله
دیب آیتمك فرض دیب اعتقاد قیلمق - ایمان آیت دیب امر قیلغانده
هیچ توقف‌سز آیتمك فرض - تلندن وکونکلندن اوشبو کلمه‌لرنی آیتکان کشی
مؤمن بولا دیب اعتقاد قیلمق فرض - دخی بر الله‌دان غیر اله‌لر یوق دیب
شکسز بلمك فرض - الله‌تعالی‌ننك برلکینه وبارلغینه بائسدن‌مقدم اقرار قیلمق
فرض دیب اعتقاد قیلمق فرض یعنی براوننك موینینه ایمان کیتور دیب
قلچ قویغانده‌ان صوننك جانندان امیداوزکاچ یاکه اولوم حالنده اقراری اقرار
بولماس دیب بلمك فرض - کونکل‌ننك تل‌گا موافق بولمقی فرض یعنی الله
تعالی بر وبار دیب تلی بلان اقرار قیلوب کونکلی بلان اشانمق فرض -
ودخی تلی وکونکلی وباشقه اعضالاری عقللی بولوب تورغان مدتده واولگونچه
مونکار منافی بولغان نرسه‌لردن خالی بولمق فرض - دخی الله‌تعالی‌ننك اوّلی
یوق دیب اعتقاد قیلمق فرض - والله تعالی‌ننك آخری یوق دیب اعتقاد
قیلمق‌فرض - الله تعالی گناهلارنی یارلقاغوچی دیب اعتقاد قیلمق فرض -
الله تعالی عدلدر هیچ کم‌گا ظلملق قیلمایدر دیب اعتقاد قیلمق فرض -
گناهلارنی یارلقاسه‌ده الله تعالی‌ننك فضلی بار یارلقاماسه‌ده عدلی بار دیب
اعتقاد قیلمق فرض - الله تعالی هیچ کمنی توغدرمادی دیب اعتقاد قیلمق
فرض - والله‌تعالی هیچ کمدن توغمادی دیب اعتقادقیلمق فرض - الله‌تعالی‌ننك
تینکداشی یوق دیب اعتقاد قیلمق فرض - الله‌تعالی‌ننك اسمی شریفی ذکر
قیلونغانده کیراك اوزی ذکر قیلسون کیراك ایشتسون الله تعالی‌نی تعظیم‌گا
دلالت قیلاتورغان لفظلار بلان جواب بیرمك فرض مثلا تعالی - تبارك وتعالی -
جل جلاله دیکان لفظلارنی آیتمك فرض - الله‌تعالی‌نی اوچ وحدة بلان برلامك

فرض دیب اعتقاد قیلمق فرض - الله تعالی واجب الوجودلکده بردر وبارلغی
اوزی‌ننک ذاتنداندر دیب اعتقاد قیلمق فرض - الله تعالی عالمنی یوقدان
یاراتقوچی بولمقلقده بردر وآندان غیری یاراتقوچی یوقدر دیب اعتقاد قیلمق
فرض - والله تعالی معبود بولمقلقده بردر آندان غیری معبود برحق یوقدر
دیب اعتقاد قیلمق فرض - والله تعالی‌ننک سلبیه صفتلاری باردر والله تعالی‌ننک
ذات شریفی جمیع نقصان صفتلاردان منزهدر دیب اعتقاد قیلمق فرض -
والله تعالی‌ننک صفات ثبوتیه‌سی باردر دیب اعتقاد قیلمق فرض - وبارچه‌سی
قدیملردر دیب اعتقاد قیلمق فرض - والله تعالی‌ننک صفاتی ذاتینه عین توکل
وغیر توکل دیب اعتقاد قیلمق فرض - والله تعالی‌ننک بلمک‌لک صفتی باردر
الله تعالی‌دن هیچ آیرولماس یعنی الله تعالی‌ننک بلمک‌لکی هیچ اوزکارماس
وبلماکان وقتی بولماس دیب اعتقاد قیلمق فرض - الله تعالی‌ننک بلماکلکی
بزننک بلماکلکمزکا اصلا اوخشاماس دیب بلمک فرض - الله تعالی هر بر دنیاده
موجود بولغان نرسه‌نی معدوم بولغان نرسه‌نی ممکن بولغان نرسه‌نی وممتنع بولغان
نرسه‌نی بلادر الله تعالی‌ننک بلماکلکندن هیچ نرسه خارج توکلدر دیب اعتقاد
قیلمق فرض - غیب علمی الله تعالی‌کا مخصوص دیب بلمک فرض - نجوم‌ننک
اصلا اثری یوق دیب بلمک فرض - بنده‌لرینه پیغمبرلر یبارمک الله تعالی‌کا
واجب اش توکل ایدی دیب بلمک فرض - والله تعالی هر بر ممکن بولغان
نرسه‌کا قادر وکوچی یتکوچیدر دیب بلمک فرض - والله تعالی اوزی‌ننک
اشنده وقدرتنده واسطه‌کا محتاج توکلدر قیلماغه تلاکان نرسه‌سنده هیچ عاجز
بولماس دیب اعتقاد قیلمق فرض - وکامل صفتی‌در دیب بلمک فرض - والله
تعالی‌ننک قدرتی وکوچی یتماکلکی بزننک قدرتمزکا وبزننک کوچمزکا اوخشاماس
دیب اعتقاد قیلمق فرض - الله تعالی تریکدر تریکلکی بزننک کبک تن
بلان قان بلان جان بلان توکلدر دیب بلمک فرض - والله تعالی تلاگوچیدر
تلامکلکی بزننک تلاماکمز کبک توکلدر دیب اعتقاد قیلمق فرض - والله
تعالی ایشتکوچیدر وایشتمکلکی بزننک کبک قولاق بلان توکلدر دیب بلمک
فرض - الله تعالی کورگوچیدر کورماکلکی بزننک کورماکمزکا اوخشاماس دیب
بلمک فرض - والله تعالی سویلاشکوچیدر سویلاشماکی بزننک کبک تل بلان

حرف بلان آواز بلان توکلدر دیب بلمك فرض - الله تعالی هر برجانلی نرسه‌کا
رزق بیرگوچیدر دیب بلمك فرض - یاراتمق الله تعالی دن کسب ایتمك
بنده‌دن دیب بلمك فرض - بنده کسب قیلسه اوزی‌ننك رضالغی بولماغان
نرسه‌نی‌ده خلق ایته دیب بلمك فرض - الله تعالی‌ننك فعلی عرضلاردان بر
عرض بلان معلل توکلدر دیب بلمك فرض - بنده‌لرکا شریعت‌نی پیغمبر
علیه السلام الله تعالی طرفندان کیتوردی دیب بلوب راستلقه توتمق فرض -
والله تعالی اوزی‌ننك بنده‌لرینه دین وشریعت اوگراتمك اوچون پیغمبرلر یباردی
دیب اعتقاد قیلمق فرض - وبعض پیغمبرلرینه کتاب ایندردی وحی یباردی
دیب اعتقاد قیلمق فرض - مؤمن بنده‌لر اوجماحده الله تعالی‌نی کیفیت‌سز
کوررلر دیب بلمك فرض - والله تعالی‌نی کورماکمز زیدنی بکرنی وآتنی
وغیرلرنی کورماکمز قبیلندن توکلدر دیب اعتقاد قیلمق فرض - کعبهٔ مکرمه
قبله‌مزدر دیب اعتقاد قیلمق فرض - بیت المقدس قبله ایدی دیب بلمك
فرض گرچه منسوخ بولسه‌ده (براو اوصاف مذکوره بلان الله تعالی‌نی بلماسه
ایمانی صحیح توکلدر دیمشلر) الله تعالی حلال اینکان نرسه‌نی حلال دیب
اعتقاد قیلمق فرض - والله تعالی حرام اینکان نرسه‌نی حرام دیب اعتقاد قیلمق
فرض - الله تعالی کوکدن کتابلار ایندردی دیب اعتقاد قیلمق فرض -
زبورنی داود علیه السلام‌غه ایندردی دیب اعتقاد قیلمق فرض - تورات‌نی
موسی علیه السلام‌غه ایندردی دیب اعتقاد قیلمق فرض - انجیلنی عیسی
علیه السلام‌غه ایندردی دیب اعتقاد قیلمق فرض - قرآن‌نی محمد علیه السلام‌غه
ایندردی دیب اعتقاد قیلمق فرض - قرآن حکمینه ایارمك لازم دیب اعتقاد
قیلمق فرض - قرآن اینکاچ اوّل اینکان کتابلارننك حکمی منسوخ بولدی دیب
اعتقاد قیلمق فرض - قرآن‌ننك حکمی قیامت‌کاچه هیچ اوزکارماس دیب اعتقاد
قیلمق فرض - وقرآن الله تعالی‌دن ایندی مصحف‌لرده یازلمشدر دیب اعتقاد
قیلمق فرض - قرآن تل‌لرده اوقولادر کونکل‌لرکا حفظ قیلونادر دیب اعتقاد
قیلمق فرض - ایمانسزلارغه هر قایوسینه وبعض گناهلی مؤمن‌لرکا قبر عذابی
بولاچقدر دیب اعتقاد قیلمق فرض - والله تعالی‌ننك فرشته‌لری جسم نورانی
وهر صورت‌کا کرورکا قابل‌لردر دیب اعتقاد قیلمق فرض - فرشته‌لر گناهدان

Из фондов Российской национальной библиотеки

معصوملردر دیب اعتقاد قیلمق فرض - وفرشتهلر الله تعالی ننك یاراتقان
قللاری در ایرلك خاتونلق بلان متصف بولماسلار دیب اعتقاد قیلمق فرض -
الله تعالی ننك یبارامش پیغمبرلرینه ایننامق وتصدیق قیلمق فرض - پیغمبرلرننك
اوّلی آدم علیه السلام آخری محمد علیه السلام دیب اعتقاد قیلمق فرض -
قرآنده مذکور یکرمی سکز پیغمبرکا برام برام ایمان کیتورمك فرض - آدم
علیه السلام پیغمبر ایدی وبارچه امت آدم ذریاتندان در دیب بلمك فرض -
شیث علیه السلام پیغمبردر دیب اعتقاد قیلمق فرض - ادریس علیه السلام
پیغمبردر دیب اعتقاد قیلمق فرض - نوح علیه السلام پیغمبردر دیب ایمان کیتورمك
فرض - هود علیه السلام پیغمبردر دیب بلمك فرض - لوط علیه السلام
پیغمبردر دیب اعتقاد قیلمق فرض - صالح علیه السلام پیغمبردر دیب ایمان
کیتورمك فرض - ابراهیم علیه السلام پیغمبر ایدی دیب بلمك فرض -
اسماعیل علیه السلامنی پیغمبر دیب بلمك فرض - اسحاق علیه السلامنی پیغمبر
دیب اعتقاد قیلمق فرض - یعقوب علیه السلامغه ایمان کیتورمك فرض -
یوسف علیه السلام پیغمبردر دیب بلمك فرض - ایوب علیه السلام پیغمبر
دیب بلمك فرض - موسی علیه السلام پیغمبردر دیب بلمك فرض - شعیب
علیه السلامغه ایمان کیتورمك فرض - یوشع علیه السلام پیغمبردر دیب بلمك
فرض - هارون علیه السلام پیغمبر دیب بلمك فرض - داود علیه السلام
پیغمبردر دیب اعتقاد قیلمق فرض - سلیمان علیه السلامغه ایمان کیتورمك فرض -
الیاس علیه السلام پیغمبر ایدی دیب بلمك فرض - یونس علیه السلام
پیغمبردر دیب بلمك فرض - الیسع علیه السلامغه ایمان کیتورمك فرض
قرآنده ذوالکفل آتالغان پیغمبر اوشبودر - زکریا علیه السلام پیغمبر دیب
بلمك فرض - یحیی علیه السلام پیغمبردر دیب بلمك فرض - عیسی علیه
السلام پیغمبردر دیب بلمك فرض - محمد علیه السلام رسول وپیغمبردر دیب
اعتقاد قیلمق فرض - عزیر لقمان ذوالقرنین علیهم السلام حقنده اختلاف
باردر اگر پیغمبر ایدیلر دیگان سوز حق بولسه آلارنی هم پیغمبردر دیب
اعتقاد قیلمق فرضدر - پیغمبرلر مقرب فرشتهلردن افضلدر دیب بلمك
فرض - پیغمبرلر پیغمبر بولغاچ ده وهم پیغمبرلك کیلماسدن مقدمده ده هیچ بر

گناه

Из фондов Российской Национальной библиотеки

گناه قیلمادیلار دیب اعتقاد قیلمق فرض - پیغمبرلرننگ آخرغیسی بولغوچی
محمد علیه السلام بارچه پیغمبرلردن افضلدر دیب اعتقاد قیلمق فرض - پیغمبر
علیه السلام ننگ نسبین عدنانغه‌چه بلمك فرض دیب اعتقاد قیلمق فرض -
و محمد علیه السلام جمیع عیبلردن و کیچیلکلردن پاکدر دیب بلمك فرض -
عمرنده بر مرتبه - ودخی پیغمبر علیه السلام جمیع نقصاندن پاك دیب آیت دیب
امر قیلغاننه علی الفور آیتمك فرض - پیغمبر علیه السلام ننگ جمیع نقصاندان پاك
بولمقلغی پیغمبرلکینه دلیلدر دیب بلمك فرض - بو سوزده تلی بلان کونگلی موافق
بولمق فرض - تلی بلان آیتوب ده کونگلی بلان اشانماسه ایمان بولماس - بأس
حالندن مقدم اقراری فرض - اوله باشلاغاچ یا که بو سوزنی آیتماسانگ مو ینونگنی
چابوب اوزامن دیگاچ گنه اقرار قیلمق ایمان توگلدر - پیغمبر علیه السلام آدمیلرننگ
اینگ گوراکیدر دیب اعتقاد قیلمق فرض - اصالةً مبعوث بولدی دیمك فرض - والله
تعالی طرفندان فرشته واسطه‌سی بلان وحی بلان پیغمبر مبعوث بولدی دیب بلمك
فرض - پیغمبر علیه السلام دان هیچ بر دیوانه‌لك صادر بولمادی دیب بلمك فرض -
و محمد علیه السلام ننگ معجزالری بار دیب اعتقاد قیلمق فرض - پیغمبر بولماس
بورون هم معجزالری بار ایدی دیب بلمك فرض - پیغمبر علیه السلام یردن کوككا
معراجغه آشدی تنی بلان دیب اعتقاد قیلمق فرض - پیغمبر علیه السلام ننگ اسمین
ذکر قیلغاچ یا که اسمین ایشتکاچ صلوات آیتمك فرض - پیغمبر علیه السلام حقنده
نقص نرسه‌لردن کونگلی حالی بولمق فرض - حتی بر اوننگ تلندن پیغمبر علیه السلام
حقنده نقص بولغان نرسه صادر بولسه قتلی واجبدر دیمشلر گرچه توبه قیلسه ده - پیغمبر
علیه السلام ننگ اینگ گو امتلرندن کراماتننگ ظهورینه اعتقاد قیلمق فرض -
واول کرامتلر پیغمبر علیه السلام ننگ معجزاسندان در دیب بلمك فرض - اولیالر
پیغمبرلر درجه‌سینه ایرشماسلر دیب اعتقاد قیلمق فرض - عملده دورت مذهب
بار دیب اعتقاد قیلمق فرض - جنت بار دیب اعتقاد قیلمق فرض - جهنم بار دیب
اعتقاد قیلمق فرض - اسرافیل صوربن اورمکی بار دیب بلمك فرض - قیامت قایم
بولاچق دیب بلمك فرض - وقیامت آلدندان علامات قیامت بولور دیب بلمك
فرض - اینگ گو تقدیر ویاوز تقدیر الله تعالی دن در دیب بلمك فرض - اولکاندن
صونگ تریلوب دنیاداغی روشچه بولوب قبردن قوبمق حق دیب اعتقاد قیلمق فرض -

حقایق اشیا ثابت در دیب اعتقاد قیلمق فرض - جسم جزء لا یتجزی دن مرکب دیب
اعتقاد قیلمق فرض - قیامت کوننده حسابدان صونك جنتکا مؤمنلر کررلر
دیب اعتقاد قیلمق فرض - پیغمبرلرننك و فرشته لرننك شفاعتی حقدر دیب بلمك
فرض - جهنم اوستنده قورولهش صراط کوپرندن اوتمك حق دیب بلمك فرض -
بعض مؤمنلر مشقتسز اوتار دیب بلمك فرض - و بعضلری مؤاخذه بعدنده
اوتار دیب اعتقاد قیلمق فرض - هر مؤمن بنده حوضدن اوتار و موقفده بولورلار
دیب بلمك فرض - کفردن غیر گناه مؤمن بنده نی ایماندن چیقارماس دیب بلمك
فرض - پیغمبر علیه السلام اون صحابه کا اوجماح بلان سیونوچ بیردی دیب بلمك
فرض - بدر صوغوشنك و غیر صوغوشلارده صحابه لر شهید بولدیلار دیب بلمك فرض -
حضرت ابو بکر و عمر رضی الله عنهما ننك خلافتی حقدر دیب بلمك فرض - امامغه
اطاعت قیلمق فرض دیب بلمك فرض - هر بر جان اپاسینه رزقی ایرشه در دیب
بلمك فرض - آیت نی و حدیث نی ممکن قدر ظاهرینه حمل قیلمق فرض دیب
بلمك فرض - هر بر اینگو و فاسق آرتنده نماز اوقو جایز دیب بلمك فرض -
چیتوككا مسح قیلو جایز دیب بلمك فرض - بش قبله بار دیب اعتقاد قیلمق
فرض - مثلا تن ننك قبله سی مسجد حرام جان ننك قبله سی بیت معمور قلب ننك
قبله سی عرش عقل ننك قبله سی کعبه فهم ننك قبله سی کرسی دیب بلمك فرض -
دخی امام بش دیب اعتقاد قیلمق فرض - تن ننك امامی محراب جان ننك امامی
قرآن قلب ننك امامی محمد عقل ننك امامی میکائیل علیه السلام فهم ننك امامی
جبرائیل علیه السلام دیب بلمك فرض - بر اوشبولارنی کونکلندن بلماسه امامتی
جایز توگلدر دیمشلر اگر بر امامدان سؤال قیلونسه بز سنکا اقتدا قیلامزسن
کم کا اقتدا قیلاسن بزننك نمازمز سننك بلان دورست بولا سننك نمازنك کم بلان
دورست بولا بزننك امامز سن سننك امامنك کم بزننك قبله مز کعبه سننك قبله نك
نی نرسه دیسه لر امام جواب بیرور من اوتکان امام لارغه اقتدا قیلامن آل محمدکا
اقتدا قیلدیلار منم نمازم علمم بلان دورست بولدی و منم امامم قرآندر قبله م
دخی سزننك قبله نکزدر یعنی کعبه در *

بسم

Из фондов Российской национальной библиотеки

(بسم الله الرحمن الرحيم)

يقول الله عز وجل عجبت لمن ايقن بالموت كيف يفرح وعجبت لمن ايقن بالحساب كيف يجمع المال وعجبت لمن ايقن بالقبر كيف يضحك وعجبت لمن ايقن بالآخرة كيف يستريح وعجبت لمن ايقن بالدنيا وزوالها كيف يطمئن اليها وعجبت لمن ايقن هو عالم باللسان وجاهل بالقلب وعجبت لمن هو طاهر بالماء وهو غير طاهر بالقلب وعجبت لمن يشتغل بعيوب الناس ويغفل عن عيب نفسه وعجبت لمن يعلم ان الله مطلع عليه كيف يعصيه وعجبت لمن يعلم انه يموت وحده ويدخل القبر وحده ويحاسب وحده كيف يستأنس بالناس لا اله الا انا حقا حقا محمد عبدى ورسولى صدق الله تعالى *

الموعظة الثانية

يقول الله تبارك وتعالى شهدت نفسى لنفسى ان لا اله الا انا وحدى لا شريك لى وان محمدا عبدى ورسولى فمن لم يرض بقضائى ولم يصبر على بلائى ولم يشكر على نعمائى ولم يقنع بعطائى فليعبد ربا سواى - ومن اصبح حزينا على الدنيا فكانما اصبح ساخطا على ومن اشتكى مصيبة فقد شكانى ومن دخل على غنى فتواضع له لاجل غناه ذهب ثلثا دينه ومن لطم على وجه للميت فكانما اخذ رمحا يقاتلنى به ومن كسر عودا على قبر فكانما هدم باب كعبتى بيده ومن لم يبال من اى باب يأكله ما ابالى من اى باب ادخله جهنم ومن لم يكن زيادة فى دينه فهو فى النقصان ومن كان فى النقصان فالموت خير له ومن عمل بما علم ورثه الله تعالى علم ما لم يعلم ومن اطال امله لم يخلص عمله *

الموعظة الثالثة

يقول الله عز وجل يا ابن آدم اقنع تستغن واترك الحساب تستريح واجتنب الحرام يخلص دينك ومن ترك الغيبة ظهرت محبتى ومن اعتزل الناس سلم منهم ومن قل كلامه كمل عقله ومن رضى بالقليل فقد وثق بالله يا ابن آدم انت لا تعمل بما تعلم فكيف تطلب علم ما لم تعلم يا ابن آدم تعمل فى الدنيا كانك لا تموت غدا وتجمع كانك مخلد ابدا *

الموعظة الرابعة

يقول الله عز وجل يا ابن آدم من اصبح خزينا على الدنيا لم ير من الله الا بعدا وفى الدنيا الا كربا وفى الآخرة الا جهدا والزمه الله قلبا هما لا ينقطع عنه ابدا وشغلا لايفرغ منه وفقرا لاينال غنى يا ابن آدم كل يوم ينقص من عمرك وانت لاتدرى وآتيك كل يوم رزقك وانت لاتحمد على فلا بالقليل تقنع ولا بالكثير تشبع يا ابن آدم ما من يوم الا يأتيك رزقك من عندى وما من ليلة الا يأتين الملائكة من عندك بعمل قبيح تأكل رزقى وتعصينى وانت تدعوننى فاستجب لك خيرى اليك فنعم المولى ونعم النصير انا اليك وبئس العبد انت لى تسألنى فاعطيك واستر عليك سوءة بعد سوءة وفضيحة بعد فضيحة وانا استحى منك وانت لاتستحى منى تسألنى وتذكر غيرى وتخاف من الناس وتأمن منى وتخاف مقتهم وتأمن من غضبى *

الموعظة الخامسة

يقول الله عز وجل يا ابن آدم لا تكن ممن يقصر فى التوبة ويطول الامل ويرجوا الآخرة بلاعمل تقول قول العابدين وتعمل عمل المنافقين ان اعطى لم تقنع وان امنع لم تصبر تأمر بالخير ولم تفعل وتنهى عن الشر ولم تنته عنه وتحب الصالحين ولست منهم وتبغض المنافقين وانت منهم تقول مالاتفعل وتفعل مالا تؤمر يا ابن آدم ما من يوم جديد الا والارض تخاطبك فى قولها تقول لك يا ابن آدم تمشى على ظهرى ومصيرتك الى بطنى وتضحك على ظهرى ثم تحزن فى بطنى وتأكل الشهوات فى ظهرى يا ابن آدم انا بيت الوحدة وانا بيت الظلمة وانا بيت الوحشة وانا بيت المسئلة وانا بيت الحيوة والعقارب فاعمرنى ولا تخربنى *

الموعظة السادسة

يقول الله عز وجل يا ابن آدم ما خلقتكم لاستكثر بكم من قلة ولا استأنس بكم من وحشة ولا لاستعين بكم عن امر عجزت عنه ولا لجلب منفعة ولا لدفع

Из фондов Российской национальной библиотеки

مضرة بل خلقتكم لتعبدونى طويلا وتشكرونى جزيلا وتسبحونى بكرة واصيلا
يا ابن آدم لو ان اوّلكم وآخركم وحيكم وميتكم وصغيركم وكبيركم وحركم
وعبدكم اجتمعوا على معصيتى مانقص ذلك من ملكى مثقال ذرة ولو ان اوّلكم
وآخركم وحيكم وميتكم وصغيركم وكبيركم وحركم وعبدكم اجتمعوا فى طاعتى ما
زاد ذلك فى ملكى مثقال ذرة ومن جاهد فانما يجاهد لنفسه ومن كفر واعرض
فان الله غنى عن العالمين *

الموعظة السابعة

يقول الله عز وجل يا عبيد الدينار ويا عبيد الدراهم انى خلقتهما لكم
لتأكلوا بهما رزقى وتلبسو بهما ثيابى وتسبحونى وتقدسونى ثم تأخذون كتابى
وتجعلونه ورائكم وتأخذون الدينار والدرهم وتجعلونهما فوق رأسكم ورفعتم
بيوتكم وخفضتم بيوتى وزخرفتم بيوتكم وخربتم بيوتى وانستم بيوتكم واوحشتم
بيوتى فلا انتم اخيار ولا انتم ابرار انتم عبد الدنيا وجماع اموالها مثلكم كمثل
القبور المجصصة يرى ظاهرها مليحا وباطنها قبيح وهكذا تصلحون وتحبون الناس
وتحبون اليهم بالسنتكم الحلوة وافعالكم الجميلة ومتباعدون بقلوبكم القاسية واحوالكم
الخبيثة يا ابن آدم خلص عملك فلا تسألنى فانى اعطى اكثر مما يطلب السائلون *

الموعظة الثامنة

يقول الله عز وجل يا ابن آدم لم اخلقكم عبثا ولا اوجدتكم سدى وما انا بغافل وانا
لكم ولن تنالوا ما عندى الا بالصبر على ما تكرهون فى طلب رضائى والصبر على
طاعتى ايسر لكم من الصبر على معصيتى وترك الدنيا ايسر لكم من الاغترار وحر
الدنيا ايسر لكم من حر النار وعذاب الدنيا ايسر لكم من عذاب الآخرة يا ابن آدم
كلكم ضال الا من هديته وكلكم هالك الا من نجيته وكلكم مسئ الا من عصمته
فتوبوا الى ارحمكم ولا تهتكوا استاركم عند من لا يخفى عليه اسراركم *

الموعظة التاسعة

يقول الله عز وجل يا ابن آدم لاتلعنوا المخلوقين فترد اللعنة عليكم يا ابن

Из фондов Российской национальной библиотеки

آدم استقامت السموات بلا عمد باسم واحد من الاسماء ولا يستقيم قلوبكم بالف موعظة من كتابى يا ابن آدم كما لا يلين الحجر فى الماء كذلك لا تأثر الموعظة فى القلوب القاسية يا ابن آدم كيف تشهدون وانكم عباد الله ثم تعصونه وكيف تزعمون وان الموت حق وانتم لها كارهون وتقولون بافواهكم ما ليس فى قلوبكم وتحسبونه هينا وهو عند الله عظيم *

الموعظة العاشرة

يقول الله عز وجل يا اهل الكتاب قد جاءكم برهان من ربكم وشفاء لما فى الصدور فانكم لم تحسنوا الا من احسن اليكم ولا تصلوا الا من اوصلكم ولا تكلمون الا من كلمكم ولا تطعمون الا من اطعمكم ولا تكرمون الا من اكرمكم فليس لاحد فضل انما المؤمنون الذين آمنوا بالله ورسوله الذين يحسنون من اساء اليهم ويصلون من قطعهم ويطعمون من حرمهم ويأتمنون من خانهم ويكلمون من هجرهم ويكرمون من اهانهم وانى عليكم خبير صدق الله *

الموعظة الحادية عشر

يقول الله عز وجل يا ابن آدم الدنيا دار من لا دار له ومال من لا مال له ويجمعها من لا عقل له وبها يفرح من لا فهم له وفيها يمرح من لا يقين له وعليها يحرص من لا توكل له ويطلب شهواتها من لا معرفة له فمن اراد نعمة زائلة وحيوة منقطعة فقد ظلم وعصى ربه ونسى الآخرة وغرته دنياه يا ابن آدم راعونى وتأجرونى وعاملونى واسلفونى فربحكم عندى ما لا عين رأت ولا اذن سمعت ولا خطر على قلب بشر ولا ينفد جزاءكم ولا ينقص ما عندى وانا الوهاب الكريم *

الموعظة الثانية عشر

يقول الله عز وجل يا ابن آدم اذكروا نعمتى التى انعمت عليكم واوفوا بعهدى اوفى بعهدكم واياى فارهبونى – وكما لا تهدى الا بدليل كذلك لا طريق الى الجنة الا بالعلم وكما لا يجمعون المال الا بالنصب كذلك لا يدخل الجنة الا بالصبر على العبادة تقربوا الى بالنوافل واطلبوا رضائى برضاء المساكين عنكم ورغبوا

في رحمتي بمجالس العلماء فان رحمتي لا تفارق عنهم طرفة عين اسمع الكلام والحق بمجالس العلماء اقول انه من تكبر على مسكين حشرته يوم القيمة صورة الذر ومن تواضع العالم رفعته في الدنيا والآخرة ومن هتك ستر المسلم هتكته ستره سبعين مرة ومن اهان فقيرا فقد بارزني بالمحاربة ومن يؤمن بي صافحته الملائكة في الدنيا والآخرة صدق الله تعالى *

الموعظة الرابعة عشر

يقول الله عز وجل يا ابن آدم كم من سراج اطفاءه الريح وكم من عابد افسده العجب وكم من غنى افسده الغنى وكم من فقير افسده الفقر وكم من صحيح افسده العافية وكم من عالم افسده علمه فلولا مشايخ ركع وشباب خشع واطفال رضع وبهايم رتع لجعلت السماء من فوقكم حديدا والارض صفصفا والتراب رمادا وما انزلت عليكم من السماء قطرة وما انبتت لكم في الارض حبة ولصبت عليكم صب العذاب صبا يا ابن آدم اطيعوني بقدر حاجتكم الي واعصوني بقدر صبركم على النار ولا تنظروا الى آجالكم المستأخرة وارزاقكم الحاضرة وذنوبكم المستأثرة فكل شيء هالك الا وجهه له الحكم واليه ترجعون

الموعظة الخامسة عشر

يقول الله عز وجل يا ابن آدم اصبر وتواضع ارفعك واشكرني ازدك واذكرني اذكرك واستغفرلي اغفرلك وادعوني استجب لك وتب الي اتب عليك واسألني اعطيك وتصدق ابارك لك في رزقك وصل رحمك ازد اجلك واطلب مني العافية بطول الصحة والسلامة في الوحدة والاخلاص في الورع والرغبة في التوبة والغناء في القناعة يا ابن آدم كيف تطمع في حب الله مع حب المال وكيف تطمع في جلاء القلب مع كثرة النوم وكيف تطمع في خوف الله مع خوف الفقر وكيف تطمع في الورع مع الحرص على الدنيا وكيف تطمع في الرضاء مع البخل وكيف تطمع في حلمك مع حب الدنيا وحب المدح وكيف تطمع السعادة مع قلة العلم *

الموعظة السادسة عشر

يقول الله عز وجل يا ابن آدم لا عيش كالتدبير ولا ورع كالكف عن الاذى ولا

Из фондов Российской Национальной библиотеки

حب ارفع من الرب تعالى ولا شفيع كالتوبة ولاعبادة كالعلم ولا صلوة كالخشية
ولا ظفر كالصبر ولا سعادة كالتوفيق ولا زين من العقل ولا انس يا ابن آدم
تفرغ لعبادة املأ قلبك غنى وابارك فى رزقك واحل جسمك راحة ولا تغفل
عن ذكرى وان تغفل عن ذكرى املأ قلبك فقرا وبدنك تعبا ونصبا وصدرك
هما فلو ابصرت ما بقى من عمرك لذهب فيما بقى من املك يا ابن آدم بعافيتى
قويت على طاعتى وبتوفيقى اديت فريضتى وبرزقى تقويت على معصيتى
وتمشى ما شاء لنفسك قمت وقعدت وضجعت فى كنفى امسيت واصبحت وفى
فضلى عشت ونعمتى تقبلت وبعافيتى تجملت تنسانى وتذكر غيرى فلم تؤد شكرى *

الموعظة السابعة عشر

يقول الله عز وجل يا ابن آدم تكشف اسرارك فاذا اذنبت ذنبا فلا تنظر الى
صغره ولكن انظر الى من عصيت واذا رزقت رزقا قليلا فلا تنظر الى قلته
ولكن انظر الى من رزقك تحقر الذنب الصغير فانك لا تدرى باى ذنب
عصيته ولا تأمن مكرى فان مكرى خفى عليك من بيت النمل على الصفا فى
الليلة المظلمة يا ابن آدم هل عصيتنى فذكرت غضبى فانتهيت فهل اديت
فريضتى كما امرتك وهل احسنت المساكين من مالك وهل احسنت لمن
اساء اليك وهل عفوت عمن ظلمك وهل تكلمت من هجرك وهل وصلت
من قطعك وهل انصفت من خانك وهل ادبت ولدك وهل ارضيت جيرانك
وهل سئلت عن امر دينك ودنياك فانى لا انظر الى صوركم ولا الى محاسنكم
ولكن انظر الى قلوبكم وارضى بهذه الخصال منكم *

الموعظة الثامنة عشر

يقول الله عز وجل يا ابن آدم انظر لنفسك والى جميع خلقى فان وجدت احدا
اعز عليك من نفسك فاصرف كرامتك اليه واكرم نفسك بالتوبة والعمل
الصالح وان كانت نفسك عليك عزيزا واذكروا نعمت الله عليكم وميثاقكم
الذى واثقكم به اذا قلتم سمعنا واطعنا واتقوا الله قبل يوم القيمة يوم التغابن
يوم الحاقة يوم كان مقداره خمسين الف سنة يوم لا ينطقون ولا يؤذن لهم

فيعتذرون

فيعتذرون يوم الطامة يوم الصيحة يوما عبوسا قمطريرا يوم لاتملك نفس
لنفس شيئا والامر يومئذ لله يوم الندامة يوم الزلزلة يوم القارعة واتقوا
يوما فيه مواقع الجبال وحلول النكال وتعجل الزوال ويوما شيب فيه الاطفال
ولا تكونوا كالذين قالوا سمعنا وهم لا يسمعون *

الموعظة التاسعة عشر

يقول الله عز وجل يا ايها الذين آمنوا اذكروا الله ذكرا كثيرا وسبحوه بكرة واصيلا
يا ابن آدم اسمع كلامى انى انا الله الملك الديان بشر آكل الربوا بغضب الرحمن
ومضعفات النيران يا ابن آدم واذا وجدت قساوة فى قلبك وسقما فى بدنك وحرمانا
فى رزقك ونقصانا فى مالك فاعلم بانك تكلمت فيما لايعنيك يا ابن آدم اذا
نظرت فى عيوب الناس ونسيت عيبك فقد رضيت الشيطان واغضبت الرحمن
يا ابن آدم وان لسانك اسدك ان اطلقته قتلك فهلاكك فى اطلاق لسانك *

الموعظة العشرون

يقول الله عز وجل يا ابن آدم الشيطان لكم عدو فاتخذوه عدوا واعملوا ليوم
القيمة واعملوا ليوم الذى تعرضون فيه على فوجا فوجا وتقفون بين يدى صفا
صفا تقرؤن الكتاب حرفا حرفا وتسئلون عما عملتم سرا وجهرا يوم نحشر
المتقين الى الرحمن وفدا ونسوق المجرمين الى جهنم وردا لكم وعد وعيد
فانى انا الله لا يشبه لى شئ ليس سلطان كسلطانى من صام لى دهرا يوما خالصا فطرته
بالوانى ومن بات فى ليلة قائما كان له شيطان من شيطانى ومن غمض بصره
عن محارمى امنته من نيرانى فانا الرب فاعرفونى وانا المنعم فاشكرونى فانا
الحافظ فاحفظونى فانا الناصر فاستنصرونى وانا الغافر فاستغفرونى وانا المقصود
فاقصدونى وانا المعطى فاسئلونى وانا المعبود فاعبدونى وانا العالم فاحذرونى

الموعظة الحادية والعشرون

يقول الله عز وجل شهد الله انه لا اله الا هو والملائكة واولوا العلم قائما بالقسط
لا اله الا هو العزيز الحكيم ان الدين عند الله الاسلام ومن يتبغ غير الاسلام

Из фондов Российской национальной библиотеки

دينا فلن يقبل منه فهو فى الآخرة من الخاسرين فبشر كل شىء حسن بالجنة وان كل شىء هالك الاوجهه ومن آيس من رحمتى فقد اهلكته ومن عرف الله فاطاعه نجا ومن عرف الشيطان فعصاه سلم ومن عرف الحق فاتبعه امن ومن عرف الباطل فاتقاه فاز ومن عرف الدنيا فرفضها سعد ومن عرف الآخرة فطلبها هدى وانا الله يهدى من يشاء واليه تقلبون يا ابن آدم اذا كان الله يكفل لك بالرزق فطول اهتمامك لما ذا واذا كان الخلق من الله فالبخل لما ذا واذا كان ابليس عدو الله فالغفلة لما ذا واذا كان العقاب من النار فالمعصية لماذا واذا كان ثواب الله الجنة فالاستراحة لماذا واذا كان كل شىء بقضائى وقدرى فالجزع لما ذا لكيلا تأسوا على ما فاتكم ولا تفرحوا بما اتيكم والله لا يحب كل مختال فخور *

الموعظة الثانية والعشرون

يقول الله عز وجل يا ابن آدم اكثر من الزاد فان الطريق بعيد وجد فى قيام لليل فان البحر عميق واخفف الحمل فان الصراط رقيق واخلص العمل فان الناقد بصير فشهواتك فى الجنة وراحتك ولذتك فى الآخرة وعند حور العين وكن لى اكن لك وتقرب الى بهوان الدنيا وحب الابرار فان الله لا يضيع اجر المحسنين *

الموعظة الثالثة والعشرون

يقول الله عز وجل يا ابن آدم كيف تعصونى وانتم تجزعون من حر الشمس وجهنم لها سبع طبقات فيها نيران يأكل بعضها بعضا فى كل طبق منها سبعون الف واد من نار وفى كل واد سبعون الف شعب من نار وفى كل شعب سبعون الف دار من نار وفى كل دار سبعون الف بيت من نار وفى كل بيت سبعون الف بئر من نار وعلى كل بئر سبعون الف تابوت من نار وفى كل تابوت سبعون الف عقرب من نار وسبعون الف شجرة من زقوم تحت كل شجرة سبعون الف قائد من نار مع كل قائد سبعون الف ملك من نار وسبعون الف ثعبان من نار طول كل ثعبان سبعون الف ذراع جوف كل ثعبان سبعون بحرا من سم وكل عقرب لها سبعون الف ذنب طول كل ذنب سبعون الف

ذراعا يا ابن آدم ما خلقت النيران الا لكل نمام وعاق الوالدين ومانع الزكوة وللزانى واكل الربوا وشارب الخمر وظالم اليتيم والاجير الغدر وكل فاجر موذ للجيران الامن تاب وآمن وعمل صالحا فاولئك يبدل الله سيئاتهم حسنات وكان الله غفورا رحيما فارحموا انفسكم يا عبادى فان الابدان ضعيف والسفر بعيد والحمل ثقيل والصراط رقيق والنافخ اسرافيل والقاضى رب العالمين *

الموعظة الرابعة والعشرون

يقول الله عز وجل يا ابن آدم كيف رغبتم فى الدنيا الفانية والنعمة الزائلة والحيوة المنقطعة وان للطائعين الجنة يدخلون من ابوابها ثمانية وفى كل جنة سبعون الف روضة وفى كل روضة سبعون الف قصر من ياقوت وفى كل قصر سبعون الف دار من الزبرجد وفى كل دار سبعون الف بيت من الذهب الاحمر وفى كل بيت سبعون الف مقصورة من فضة بيضاء وفى كل مقصورة سبعون الف مائدة من العنب وفى كل مائدة سبعون الف صحفة من الجوهر وفى كل صحفة سبعون الف لون من الطعام حول كل مقصورة سبعون الف سرير من الذهب الاحمر وعلى كل سرير سبعون الف فرش من الحرير والاستبرق والديباج حول كل سرير سبعون الف نهر من ماء الحيوة واللبن والخمر والعسل المصفى وفى وسط كل نهر سبعون الف خيمة من ارجوان وعلى كل فراش حور من حور العين بين يديها سبعون وصيفة كانهن بيض مكنون وعلى رأس كل قصر سبعون الف قبة وفى كل قبة سبعون الف هدية من الرحمن ما لا عين رأت ولا اذن سمعت ولا خطر على قلب بشر فاكهة مما يتخيرون ولحم طير مما يشتهون وحور عين كامثال اللؤلوء المكنون جزاء بما كانوا يعملون لا يموتون ولا يهرمون ولا يجزعون ولا يحزنون ولا يزكون ولا يصومون ولا يمرضون ولا يتغاوطون وماهم منها بمخرجين فمن ذكرها وطلبها ذكر جوارى ونعمتى وتقرب الى بالصدقة والاستهانة بالدنيا والقناعة بالقليل *

الموعظة الخامسة والعشرون

يقول الله عز وجل يا ابن آدم المال مالى وانت عبدى فمالك مال الا ما اكلت

فافنيت ولبست فابليت وتصدقت فابقيته فانا وانت بين ثلثة اقسام فواحدة لى وواحدة لك وواحدة بينى وبينك فاما الذى لى فروحك واما الذى لك فعلمك واما الذى بينى وبينك فمنك الدعاء ومنى الاجابة يا ابن آدم اذا كان الامراء الذين دخلوا النار فبالفجور والضرب والغضب والعلماء فبالحسد والتجار فبالخيانة والزهاد والعباد فبالرياء والاغنياء فبالكبر والفقراء فبالكذب فاين من يطلب الجنة *

الموعظة السادسة والعشرون

يا ايها الذين آمنوا اتقوا الله حق تقاته ولا تموتن الا وانتم مسلمون يا ابن آدم انما مثل العلم بلا عمل كسحاب بلا مطر ومثل العمل بلا علم كمثل شجرة بلا ثمرة ومثل العالم بلا عمل كمثل من يزرع الملح فى الصفا ومثل العلم عند الاحمق كمثل الدر والجواهر عند البهايم ومثل القلب القاسى مع العلم كمثل حجر تقع فى الماء ومثل الموعظة عند من لا عبرة له كمثل المزمار عند القبور ومثل الصدقة فى الحرام كمثل من يغسل القذر عن ثوبه ببوله ومثل الصلوة بلا زكوة كمثل الجسد بلا روح ومثل العالم بلا توبة كمثل بناء بلا اساس فامنوا مكر الله فلا يأمن مكر الله الا القوم الخاسرون *

الموعظة السابعة والعشرون

يقول الله عز وجل يا ابن آدم بقدر ميلك على الدنيا اخرج محبتى من قلبك فانى لا اجمع حبى وحب الدنيا فى قلب واحد ابدا يا ابن آدم تورع تعرفنى واجع ترانى وتحب العبادة تصل الى واخلص عملك من الرياء البسك محبتى وتفرغ لذكرى اذكرك عند ملائكتى يا ابن آدم الى كم تقول الله فى قلبك غير الله - وتخاف غير الله لو عرفت حقا لما كان همك وكم تخلف الى الله وكم يفر لسانك من ذكر الله فان الاستغفار على الاصرار توبة المكذبين - يا ابن آدم لو تخاف من النار كما تخاف من الفقر اغنيتك من حيث لا تحتسب ولو رغبت فى الآخرة كما ترغب فى الدنيا لسعدت فى الدارين ولو ذكرتمونى كما يذكر بعضكم بعضا لسلمت عليكم الملائكة بكرة وعشيا ولو احببتم عبادتى كما تحبون الدنيا اكرمتكم كرامة المرسلين فلا تميلوا قلوبكم الى حب الدنيا فان زوالها قريب * تمت المواعظ *

Инв. № 14995
Из фондов Российской национальной библиотеки

Татар.
3-4689.

عبد القيوم ملا عبد الناصر اوغلی ننك تصنيف قيلغان كتابلاری
اسماعيل نجم الدين اوغلی شمس الدينف ده صاتلماقده در

فواكه الجلساء - جغرافيه كبير (آزيه) - جغرافيه كبير (آفريقه) - جغرافيه كبير (جزيرة العرب) - جغرافيه اصطلاحات عمومی - كتاب اوتوز وعظ - خواص نباتات - جواهر الحكايات - قابوس نامه - ابو علی سينا - قرق وزير - نمونه ياكه انموذج (گراماتيكا) - اخلاق رساله سی كبير - اخلاق رساله سی صغير - قواعد كتابت - علم زراعت - ارشاد اطبعه - لهجهٔ تاتاری ۱ نچی جلد - لهجهٔ تاتاری ۲ نچی جلد - لغت روس (اختری قبيلنده) - تواريخ روس - قرائت روس - تواريخ انبياء - منافع اعضاء - انموذج عربچه يانكا - علم هندسه - ايچك الف با - قواعد لسان العرب - افسانهٔ كلرح وقمرجان - عقايد رساله سی - علم حساب (حسابلق) - احوال سكران - مجمع الاخبار - قرق باغچه - بوش وقت - تربيه كتابی - صنايع غلفانيه - نصاب الاحتساب *

4

Из фондов Российской национальной библиотеки

Н Тата
3-4689
+